

Stavanger
kommune

Plan for visuell kunst 2023-2027

Innhold

Forord – Kunstbyen Stavanger	3
Utfordringer for det visuelle feltet i Stavanger	4
Den mangfoldige og internasjonale kunstbyen	5
Mål for kunstbyen Stavanger	6
Beskrivelse av tiltak	7
Plan for visuell kunst 2023 – 2027 kort fortalt	11
Framdriftsplan for gjennomføring av tiltak	12
Bakgrunn for planen	15
Kunstformidling	17
Kunstinstitusjonene	18
Kunst for barn og unge	23
Kunst i offentlige rom	24
Kunstnere i Stavanger	27
Atelierer og verksteder	28
Kompetanse og kunnskapsutvikling	29
Tilskuddsordninger	30
Residensordninger	32
Samarbeid om samfunnsutvikling	34
Kommunens samfunns mål	36
Sammen skaper vi en levende kulturby	37
Fylkeskommunale føringer	38
Kulturbruk på Nord-Jæren	38
Statlige føringer	39
Planarbeid og medvirkning	40
Kilder	41

Kunstbyen Stavanger 2023 – 2027

I Stavanger skapes kunst av høy kvalitet. Vi har kunstnere, formidlere, kulturarbeidere og institusjoner som leverer viktige kunstopplevelser til innbyggerne. Kunst fremmer empati, refleksjon og kritisk tenkning, som er en forutsetning for et velfungerende demokrati. Kunstfeltet i Stavanger har vært i sterk utvikling de siste årene, og i kulturplanen ble det identifisert et behov for å se nærmere på det visuelle kunstfeltet og utviklingen av dette spesielt. Formålet med planen er å gi oversikt over utfordringene i det visuelle kunstfeltet og prioritere tiltak for å utvikle kunstbyen Stavanger.

Dagens kunstfelt omfatter maleri, fotografi, kunsthåndverk, tegning, grafikk, skulptur video/film/dokumentar, installasjoner, stedsspesifikke- og relasjonelle uttrykk, lydkunst, performance, nettkunst, streetart, grafitti, tegneserier, artists' books, bruk av uterom og offentlige rom med mer. Kunsten kan være gjenstandsbasert, men like gjerne ta form av handlinger, hendelser og situasjoner. Her finnes et mangfold av produksjonsformer, metoder, kunstnere, institusjoner og andre medvirkende i tverrkunstneriske samarbeid.

Tiltakene i planen er innrettet for å styrke strukturene for institusjonene, kunstnerne og andre aktører i det profesjonelle kunstfeltet. Infrastruktur som legger til rette for produksjon, formidling og faglig utvikling er avgjørende for nyskaping og høy kvalitet. Kunstnere og kulturarbeidere skal velge å etablere seg i Stavanger fordi vi har gode arbeidsvilkår og et mangfoldig kunstliv. Planens tiltak skal forsterke det som virker, teste ut noen nye forslag, og finne løsninger på utfordringer.

Sammen skaper vi en levende kulturby

Stavanger
kommune

Utfordringer for det visuelle feltet i Stavanger

- Kunstnere får lite betalt for arbeidet de gjør, og i eiendomsmarkedet er det krevende å få tilgang til atelierer og verksteder som trengs for den kunstneriske produksjonen.
- Kunstinstitusjonene har lave driftsbudsjett sammenlignet med kunstinstitusjoner i andre storbyer, og sett i forhold til det befolkningsmessige nedslagsfeltet i byregionen. Manglende ressurser til åpningstider, formidling og markedsføring reduserer tilgjengeligheten til kunst for publikum .
- Stavanger kunstmuseum sin samling har vokst ut av et museum med store bygningsmessige utfordringer, og museet har et prekært behov for magasin.
- Rogaland kunstsenter holder til i et bygg som skal renoveres og trenger midlertidige lokaler for å opprettholde driften.
- Det er utfordrende for Stavanger kunsthall å ivareta det verneverdige bygget på Madlaveien samtidig med å vise kunst på et høyt internasjonalt nivå.
- Stavanger har få kunstnere innen det visuelle feltet sett i forhold til befolkningstall og sammenlignet med andre kunstfelt.
- Stavanger trenger flere visningssteder og kunstnerdrevne initiativ for å bygge kunstnerskap, og øke mangfoldet i kunstuttrykk og i steder å oppleve kunst.
- Det er få muligheter for kompetanseutvikling innen det visuelle feltet i kommunen og regionen. Stavanger mangler høyere utdanning i visuelle kunsthøgskoler både praktisk og teoretisk.
- De sosiale ulikhetene i kulturbruk er store. Det betyr at deler av befolkningen ikke tar del i kunstopplevelser.
- Kunsten som produseres lokalt fortjener å nå ut til et større publikum, og det må jobbes for å styrke strukturene for informasjon, markedsføring og internasjonale samarbeid.
- Det sendes få søknader til støtteordninger nasjonalt og internasjonalt sammenlignet med andre regioner.
- Stavanger kommune har en omfattende samling kunst i offentlige rom og denne må gjøres mer tilgjengelig/bedre kjent for innbyggere og besøkende.
- Stavanger trenger et bredt spekter av kunst i offentlige uterom. Det er behov tydeligere retningslinjer for kunst i offentlige uterom sett i sammenheng med temporær kunst og gatekunst

Den mangfoldige og internasjonale kunstbyen

Stavanger er en internasjonal by med et rikt kunstliv og en mangfoldig befolkning.

Stavanger kommune vil arbeide for et tilgjengelig, representativt og relevant kunst- og kulturliv. Med mangfold mener vi et kunstliv hvor folk med ulik sosial og kulturell bakgrunn, religion, seksuell orientering, kjønnsidentitet, nasjonalitet, alder og ulike funksjonsvariasjoner deltar som kunstnere, formidlere og publikum. Ved å kommunisere tilskuddsordningene bredt og tydelig kan vi fremme et mangfoldig kunstliv.

19% av Stavangers innbyggere er innvandrere og kommunens kultur- og næringsliv har sterke tradisjoner for samarbeid på tvers av landegrensene. Institusjoner, kunstnere, kuratorer, kritikere og kulturarbeidere i Stavanger produserer og formidler kunst både lokalt og internasjonalt. Internasjonale samarbeid utvikler vårt lokale kunstfelt, gir innbyggerne kunstopplevelser av internasjonalt format og bidrar til samfunnsutvikling.

Kunsten som produseres lokalt fortjener å nå ut til et større publikum, og det må jobbes for å styrke strukturene for informasjon, markedsføring og internasjonale samarbeid. Det sendes for få søknader til internasjonale støtteordninger, da det krever kunnskap og er ressurskrevende å søke. Flere samarbeid kan bidra til sterkere prosjektorganisering og flere internasjonale prosjekt.

Stavanger har aktører som bidrar til internasjonalisering og som jobber godt med mangfold i sin virksomhet. Den lokale infrastrukturen for internasjonale samarbeid bør styrkes og kommunens virkemidler bør fremme et variert kunstfelt. Med tiltakene i Plan for visuell kunst 2023-2027 skal Stavanger kommune bidra til et mangfoldig og internasjonalt kunstliv.

Mål for kunstbyen Stavanger

1

INNBYGGERNE SKAL HA NÆRHET TIL KUNSTOPPLEVELSER

Nærhet til kunstopplevelser betyr at kunsten er tilgjengelig for befolkningen i hverdagen og blir formidlet på en måte som gjør den relevant i innbyggernes liv.

2

KUNSTNERE SKAL HA GODE ARBEIDSVILKÅR OG UTVIKLINGSMULIGHETER

Gode arbeidsvilkår betyr å ha tilgang til produksjonsfasiliteter, få rimelig betaling for kunstnerisk arbeid og ha muligheter for faglig utvikling.

3

KOMMUNEN SKAL BRUKE KUNST OG KUNSTNERISK KOMPETANSE I SAMARBEID OM BY- OG SAMFUNNSUTVIKLINGEN

Kunst og kreativitet er viktig for sosial og miljømessig bærekraft. Det betyr at kommunen må finne flere måter å samarbeide med kunstnere og andre aktører i kunstfeltet på.

Mål 1

INNBYGGERNE SKAL HA NÆRHET TIL KUNSTOPPLEVELSER

DERFOR SKAL VI:

Styrke kunstinstitusjonene og ressursene til kunstformidling ved å:

- Øke tilskudd til drift av institusjonene.
- Støtte opp om kunstfestivaler og formidlingsinitiativ som tar det offentlige rommet i bruk og som inviterer innbyggere og besøkende til å bli kjent med kunsten i Stavanger.

Bidra til å løse Stavanger kunstmuseum sine behov for bygg og magasin ved å:

- Finne en midlertidig løsning for Stavanger kunstmuseum sitt magasinbehov i samarbeid med eierne.
- Utarbeide mulighetsstudie for nytt kunstmuseum med åpent magasin i samarbeid med MUST.

Legge til rette for et mangfold av midlertidig kunst i offentlige rom, og styrke formidlingen av eksisterende kunst ved å:

- Oppdatere retningslinjer for kunst i offentlige rom.
- Tilgjengeliggjøre kommunens kunstsamling digitalt.

Gi barn og unge flere tilbud om visuell kunst i barnehage, skole og på fritiden ved å:

- Utrede mulighet for Den kulturelle bæremeisen i Stavanger.
- Styrke Den kulturelle skolesekken for å produsere tilbud i visuell kunst til barn og unge.

Etablere kompetansenettverk for mer kunst til barn og unge ved å:

- Invitere kunstaktører til kompetansedeling og utveksling av produksjoner på tvers av institusjoner og offentlige tjenester.

I løpet av planperioden har kunstinstitusjonene fått høyere driftsinntekter og høyere besøkstall. Innbyggerne har blitt bedre kjent med kunsten i kommunen og de unge i kommunen har fått flere visuelle kunstopplevelser i skolen.

Mål 2 KUNSTNERE SKAL HA GODE ARBEIDSVILKÅR OG UTVIKLINGSMULIGHETER

DERFOR SKAL VI:

Utvikle kunstbyen på Nytorget ved å:

- Samlokalisere Rogaland kunstsenter, Kunstsolen i Stavanger og fellesverksted i det nye kunstkvartalet på Nytorget.
- Rehabiliterer Jugendmuren for kunstnerdrevet visningssted.
- Etablere residensprogram for gjestekunstnere.

Styrke det frie kunstfeltet ved å:

- Øke stipend og tilskuddsordninger.
- Innføre arbeidsstipend for internasjonale kuratorer.
- Lage innretning for atelierstøtte til kunstnere.
- Kommunisere tilskuddsordningene bredt og tydelig for å fremme et mangfoldig kunstliv.

Tilgjengeliggjøre ledige kommunale lokaler for midlertidig bruk ved å:

- Skaffe oversikt over ledige bygg og lokaler.
- Gi kunstnere og kulturarbeidere tilgang til midlertidige leieforhold.

Utarbeide et tverrfaglig og attraktivt residenstilbud ved å:

- Utrede og samordne forvaltningen av kommunens gjestekunstboliger lokalt og internasjonalt i samarbeid med kulturaktørene i Stavanger.

I løpet av planperioden har flere kunstnere etablert seg i Stavanger. Kunstbyen på Nytorget er etablert, ateliersituasjonen er forbedret og tilskudd til det visuelle kunstfeltet har økt.

Kunstbyen på Nytorget

Utviklingen av kunstbyen på Nytorget bidrar til en helhetlig infrastruktur for kunst. Nytorget vil bli en møteplass på tvers av kunstfelt og en arena for formidling av kunst. Med visningssteder, utdanningstilbud, produksjonsfasiliteter og residenstilbud får kunstfeltet gode vilkår for nyskaping og kompetanseutvikling i et unikt kulturhistorisk miljø.

Nytorget 17 skal rehabiliteres, og kan knyttes sammen med nybygg på Nabotomten mot Langgata på den ene siden og en rehabilitert Nedre Dalgate 2 på den andre siden.

Kvartalet vil inneholde utstillingslokaler for Rogaland Kunstsenter, utdanningslokaliteter for Kunstscolen i Stavanger, prosjektrum for kunstnere, bibliotek & møterom og verkstedsfasiliteter for kunstsenteret og kunstscolen, kunstnerdrevet visningssted og Artist in residence program.

Dette må ses sammen med at trehusene i Kongsgata skal rehabiliteres til et tverrfaglig residenstilbud for kunstnere og kulturarbeidere, og vil bidra til internasjonalisering og nyskaping for alle kunstfelt.

Stavanger
kommune

Mål 3

KOMMUNEN SKAL BRUKE KUNST OG KUNSTNERISK KOMPETANSE I SAMARBEID OM BY- OG SAMFUNNSUTVIKLINGEN

DERFOR SKAL Vi:

Etablere samarbeidsmodeller som engasjerer kunstnere i kommunens samfunnsoppdrag ved å:

- Opprette pilotprosjekt - Artist in residence (AIR) / prosjektstilling i kommunale tjenester.
- Ta i bruk håndbok for kunstnerinvolvering i tjenesteutvikling.
- Bruke kunst og kunstnerisk kompetanse i byutvikling, medvirkning og andre utviklingsoppgaver.

Engasjere og involvere kunstnere i NEB-Star prosjektet (New European Bauhaus Stavanger) ved å:

- Bidra til stedsutvikling på to geografiske steder i Stavanger kommune. Området Pedersgata og næringsområdet SITE4016 på Åsen.
- Utforske hvordan innbyggere, næringsliv, akademia og kommuner kan samarbeide tettere, om alt fra gatehjørner, nabolag, bygninger, aktivitetstilbud, til reguleringsplaner og arealbruk gjennom egen praksis og samarbeid.

Inngå flere samarbeid med nabolags- og nærmiljøinitiativ, og aktører i kreativt og sosialt entreprenørskap ved å:

- Gjennom ulike former for samarbeid og partnerskap mellom gründere, kunstnere og andre aktører, bygge erfaring og kunnskapsgrunnlag for utvikling av anskaffelsesmodeller og samarbeidsformer mellom offentlige og private aktører.

I løpet av planperioden har kommunen hatt tettere samarbeid med kunstfeltet og brukt kunstnerisk kompetanse i flere prosjekt. Nye former for samarbeid og anskaffelser har blitt etablert.

Plan for visuell kunst 2023 – 2027 kort fortalt

VISJON: SAMMEN SKAPER VI EN LEVENDE KULTURBY						
Mål	1	INNBYGGERNE SKAL HA NÆRHET TIL KUNSTOPPLEVELSER	2	KUNSTNERE SKAL HA GODE ARBEIDSVILKÅR OG UTVIKLINGSMULIGHETER	3	KOMMUNEN SKAL BRUKE KUNST OG KUNSTNERISK KOMPETANSE I SAMARBEID OM BY- OG SAMFUNNSUTVIKLINGEN
Derfor skal vi		• Styrke kunstinstitusjonene og ressursene til kunstformidling • Bidra til å løse Stavanger kunstmuseum sine behov for bygg og magasin • Legge til rette for et mangfold av midlertidig kunst i offentlige rom, og styrke formidlingen av eksisterende kunst • Gi barn og unge flere tilbud om visuell kunst i barnehagen, på skolen og i fritiden • Etablere kompetansenettverk for mer kunst til barn og unge		• Utvikle kunstbyen på Nytorget • Styrke det frie kunstfeltet • Tilgjengeliggjøre ledige kommunale lokaler for midlertidig bruk • Utarbeide et tverrfaglig og attraktivt residenstilbud		• Etablere samarbeidsmodeller som engasjerer kunstnere i kommunens samfunnsoppdrag. • Engasjere og involvere kunstnere i NEB-Star prosjektet (New European Bauhaus Stavanger) • Inngå flere samarbeid med nabolags- og nærmiljøinitiativ, og aktører i kreativt og sosialt entreprenørskap

Mål 1: tiltak og framdrift

Mål	Tiltak	Framdrift				
		2023	2024	2025	2026	2027
Innbyggerne skal ha nærhet til kunstopplevelser	Styrke kunstinstitusjonene og ressursene til kunstformidling ved å:					
	• Øke tilskudd til drift av institusjonene.		x	x	x	x
	• Støtte opp om kunstfestivaler og formidlingsinitiativ som tar det offentlige rommet i bruk og som inviterer innbyggere og besøkende til å bli kjent med kunsten i Stavanger.		x	x	x	x
	Bidra til å løse Stavanger kunstmuseum sine behov for bygg og magasin ved å:					
	• Finne en midlertidig løsning for Stavanger kunstmuseum sitt magasinbehov i samarbeid med eierne.	x	x			
	• Utarbeide mulighetsstudie for nytt kunstmuseum med åpent magasin i samarbeid med MUST.			x	x	
	Legge til rette for et mangfold av midlertidig kunst i offentlige rom, og styrke formidlingen av eksisterende kunst ved å:					
	• Oppdatere retningslinjer for kunst i offentlige rom.	x	x			
	• Tilgjengeliggjøre kommunens kunstsamling digitalt.		x			
	Gi barn og unge flere tilbud om visuell kunst i barnehage, skole og på fritiden ved å:					
	• Utrede mulighet for Den kulturelle bæremeisen i Stavanger.	x				
	• Styrke Den kulturelle skolesekken for å produsere tilbud i visuell kunst til barn og unge.			x	x	x
	Etablere kompetansenettverk for mer kunst til barn og unge ved å:					
	• Invitere kunstaktører til kompetansedeling og utveksling av produksjoner på tvers av institusjoner og offentlige tjenester.		x			

Mål 2: tiltak og framdrift

Mål	Tiltak	Framdrift				
		2023	2024	2025	2026	2027
Kunstnere skal ha gode arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter	Utvikle kunstbyen på Nytorget ved å:					
	• Samlokalisere Kunstsolen i Stavanger, Rogaland Kunstsenter, og fellesverksted i det nye kunstkvartalet.		x	x	x	
	• Rehabiliterer Jugendmuren for kunstnerdrevet visningssted.		x	x	x	
	• Etablere residensprogram for gjestekunstnere.				x	x
	Styrke det frie kunstfeltet ved å:					
	• Øke stipend og tilskuddsordninger.		x	x	x	x
	• Innføre arbeidsstipend for internasjonale kuratorer.		x	x	x	x
	• Lage innretning for atelierstøtte til kunstnere.	x	x	x	x	x
	• Kommunisere tilskuddsordningene for å øke mangfoldet i søknadsmassen og fremme kunsttilbud som representerer befolkningen.	x	x	x	x	x
	Tilgjengeliggjøre ledige kommunale lokaler for midlertidig bruk ved å:					
	• Skaffe oversikt over ledige bygg og lokaler.		x			
	• Gi kunstnere og kulturarbeidere tilgang til midlertidige leieforhold.	x	x	x	x	x
	Utarbeide et tverrfaglig og attraktivt residenstilbud ved å:					
	• Utrede og samordne forvaltningen av kommunens gjestekunstboliger lokalt og internasjonalt i samarbeid med kulturaktørene i Stavanger.		x			

Mål 3: tiltak og framdrift

Mål	Tiltak	Framdrift				
		2023	2024	2025	2026	2027
Kommunen skal bruke kunst og kunstnerisk kompetanse i samarbeid om by- og samfunnsutviklingen	Etablere samarbeidsmodeller som engasjerer kunstnere i kommunens samfunnsoppdrag ved å:					
	• Opprette pilotprosjekt - Artist in residence (AIR) / prosjektstilling i kommunale tjenester.	x	x	x	x	x
	• Ta i bruk håndbok for kunstnerinvolvering i tjenesteutvikling.		x	x	x	x
	• Bruke kunst og kunstnerisk kompetanse i byutvikling, medvirkning og andre utviklingsoppgaver.	x	x	x	x	x
	Engasjere og involvere kunstnere i NEB-Star prosjektet (New European Bauhaus Stavanger) ved å:					
	• Bidra til stedsutvikling på to geografiske steder i Stavanger kommune: Området Pedersgata og næringsområdet SITE4016 på Åsen	x	x	x		
	• Utforske hvordan innbyggere, næringsliv, akademika, og kommuner kan samarbeide tettere om alt fra gatehjørner, nabolag, bygninger, og aktivitetstilbud, til reguleringsplaner og arealbruk, gjennomegen praksis og samarbeid.	x	x	x		
	Inngå flere samarbeid med nabolags- og nærmiljøinitiativ, og aktører i kreativt og sosialt entreprenørskap ved å:					
	• Gjennom ulike former for samarbeid og partnerskap mellom gründere, kunstnere, og andre aktører, bygge erfaring og kunnskapsgrunnlag for utvikling av anskaffelsesmodeller og samarbeidsformer mellom offentlige og private aktører	x	x	x		

Stavanger
kommune

Bakgrunn for planen

Her kan du lese mer om bakgrunnen for planens mål og tiltak, lokale og nasjonale rammer og føringer, arbeidet med planen og medvirkning.

MÅL 1

INNBYGGERNE SKAL HA NÆRHET TIL KUNSTOPPLEVELSER

- Kunstformidling
- Kunstinstitusjonene
- Kunst for barn og unge
- Kunst i offentlige rom

Stavanger
kommune

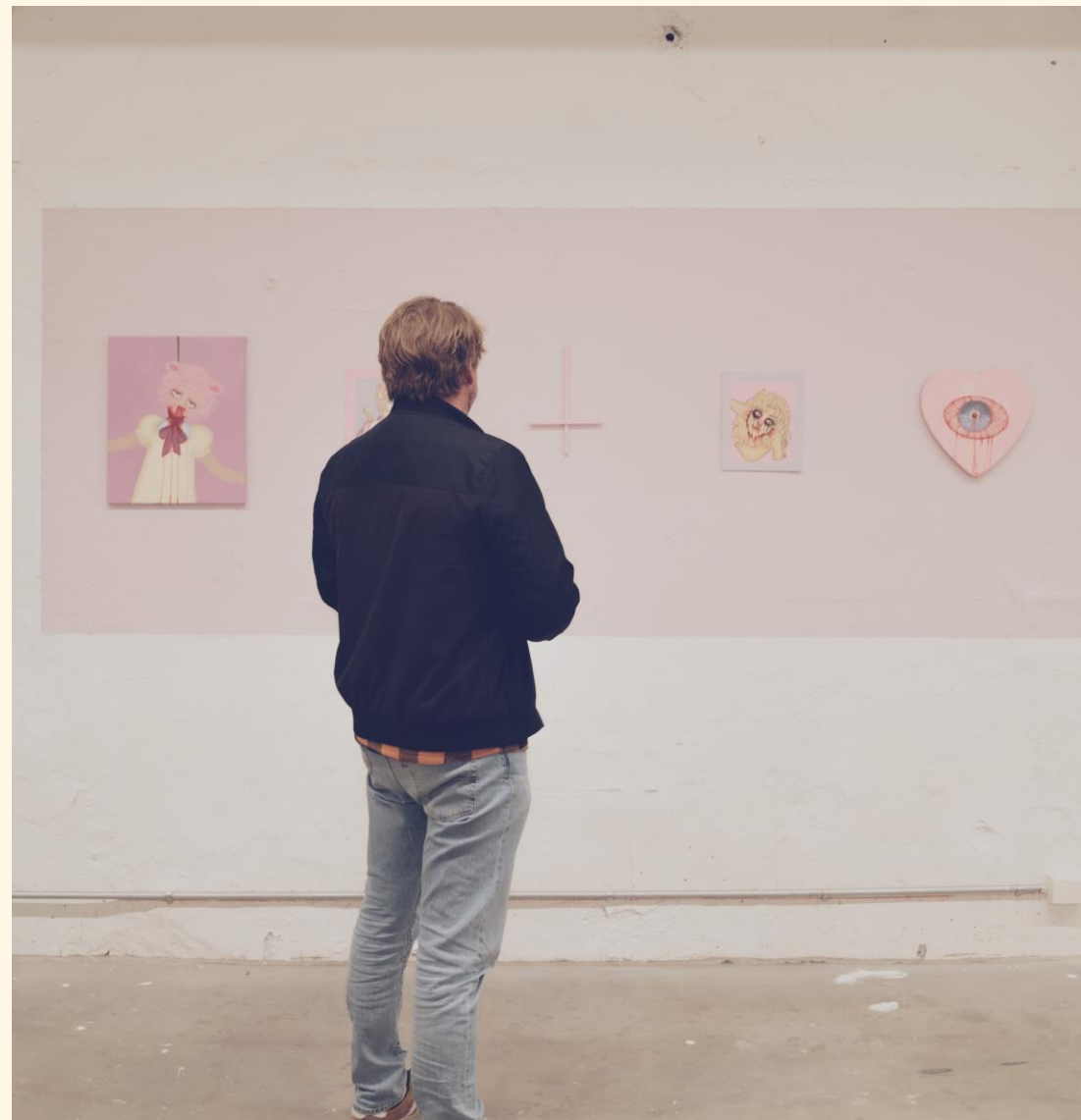
Kunstformidling

Innbyggernes møte med kunst skjer på mange ulike arenaer i Stavanger: I kunstinstitusjonene, i kunstnerdrevne visningssteder, kommersielle gallerier og i det offentlige rom. I tillegg formidles kunst, kunstkritikk og kunsthistorie gjennom publikasjoner, nettsteder, arrangementer, diskusjoner, kritikk og anmeldelser.

Kunst formidles også i barnehagen, i skolen, ved eldresenter og andre institusjoner innbyggerne har kontakt med. Seniorer møter kunst via tilbudet til Den kulturelle spaserstokken. Den kulturelle skolesekken gir kunsttilbud i skolen, og kommunestyret har vedtatt at Stavanger kommune skal utrede om barnehagene skal få et kunsttilbud gjennom Den kulturelle bæremeisen.

Det finnes god kompetanse på kunstformidling i Stavanger, og institusjonene tilbyr befolkningen flotte møter med kunst gjennom ulike formidlingsopplegg. Contemporary Art Stavanger publiserer tekster i et web-basert tidsskrift og diskuterer kunst i en internasjonal sammenheng. Kunstnerdrevne visningssteder som Studio 17 og Salongen sørger for mangfold, vekst og utvikling i kunstfeltet samtidig som befolkningen får se aktuell kunst. Det nye konseptet Open Studios Stavanger (OSS) er under planlegging i samarbeid med kunstmiljøet i Sandnes. Med OSS skal både kunstinteresserte og profesjonelle inviteres inn i atelierene for å bli kjent med lokale kunstnerskap.

Det visuelle feltet ønsker å åpne opp atelierer, kunstsamlinger og utstillinger i større grad. Mer tilgjengelige åpningstider, mer informasjon og markedsføring, flere produksjoner i skoler og institusjoner, og aktiv formidling av kunsten vi omgir oss med til daglig. Stavanger trenger flere visningssteder og kunstnerdrevne initiativ for å bygge kunstnerskap og øke mangfoldet i kunstfeltet. Kunsten og utstillingene som produseres lokalt fortjener å nå ut til et større publikum.

Kunstinstitusjonene

Stavanger kunstmuseum representerer det største kunsthistoriske fagmiljøet på Sørvestlandet og produserer kunnskap av nasjonal betydning. Kunstmuseet er den viktigste institusjonen for det visuelle feltet i Stavanger. Da museet i 1992 flyttet til dagens lokaler i Mosvannsparken utgjorde samlingen 1 429 kunstverk. I dag er kunstmuseet en del av det konsoliderte museumskomplekset MUST, og har ansvar for ca. 3 000 kunstverk, som strekker seg fra midten av 1800-tallet til i dag. Samtidig samarbeider institusjonen bredt i feltet, og viser publikum et spekter av samtidskunst og historiske verk med både regional forankring og internasjonal relevans.

Kunsthall Stavanger åpnet i 2013, og har på kort tid etablert seg som et av landets viktigste visningssteder for norsk og internasjonal samtidskunst, og en av de mest spennende kunsthallene i Norge og Europa. Kunsthallen tilbyr et omfattende program, med vekt på innovativ formidling til barn og ungdom. Kunsthallen har også et nytenkende fokus på digitale kunstneriske prosjekter, strategier og verktøy som når ut til kunstpublikum i og utenfor Stavanger.

Rogaland Kunstsenter er en selvstendig, kunstnerstyrt formidlings- og faginstitusjon for visuell kunst, og medlem av det landsomfattende nettverket Kunstsentrene i Norge (KiN). RKS utvikler og gjennomfører kunstprosjekter i offentlig og private rom, driver fagutvikling, verner om den kunstneriske ytringsfriheten, og er et kompetansesenter for fylkets profesjonelle kunstnere.

Tou er en kunst, kunnskaps- og ressursarena, og en av landets største uavhengige kulturinstitusjoner. Tou tilrettelegger for hele spekteret av produksjon, bransjeutvikling og samhandling mellom fagmiljøene. Innen det visuelle feltet tilbyr Tou atelierer og verksted for kunstnere. Ølhallene og bruksrommet er visningsrom som i hovedsak kurateres av atelierhusets kunstnere. Tou har ambisjoner om å utvikle ølhallenes profil og planlegger en styrking av visuell kunstkompetanse i løpet av 2025.

CAS er en institusjon for kunstkritikk. Lokale og internasjonale skribenter setter utstillinger og offentlige kunstprosjekter i teoretiske perspektiv og forankrer dem i en større samtale som pågår over tid og over landegrenser innenfor det visuelle kunstfeltet. CAS satser også på talentutvikling og bidrar til det frie feltet både med kompetanseheving og til frilansøkonomien. Gjennom sitt residensprogram for skribenter henter CAS norske og internasjonale kuratorer, kritikere og kunstnere til Stavanger. Disse bidrar til det høye profesjonelle nivået lokalt, og bringer erfaringer og kunnskap om Stavangers kunstscene med seg til andre nettverk og steder.

Tou Trykk, Grafisk Verksted er et fellesverksted som tilbyr verkstedplass og faglig kompetanse til billedkunstnere innen grafiske teknikker, foto og digitale media. Tou Trykk formidler kunst i visningsrommet Arkivet, og formidler også grafisk kunst gjennom kurs som er åpne for skoleklasser og publikum generelt.

Sølvberget galleri presenterer samtidskunst av høy kvalitet og samarbeider med gallerier og kunstinstitusjoner nasjonalt og internasjonalt. Det presenteres 4 til 5 utstillinger årlig av regionale, nasjonale og internasjonale kunstnere. Galleriet inngår i et mangfoldig tilbud ved Sølvberget bibliotek og kulturhus, som samlet er en levende kulturell møteplass hvor innbyggere får tilgang til et bredt spekter av kunst- og kulturuttrykk. Utstillingene belyser ofte samfunnsaktuelle temaer. Utstillinger og formidling for barnehager, skoler og andre grupper har alltid vært gratis. Mange som aldri før har vært i et galleri eller en kunstinstitusjon får sitt første møte med visuell kunst i Sølvberget galleri.

Utfordringer: Visningsstedene og kunstinstitusjonene gir innbyggerne opplevelser og kunnskap om kunst, samtidig som de bidrar til å utvikle kunstnerkarrierer. Kunstinstitusjonene har lave driftsbudsjett sammenlignet med kunstinstitusjoner i andre storbyer, og sett i forhold til det befolkningsmessige nedslagsfeltet i byregionen. Manglende ressurser til åpningstider, formidling og markedsføring reduserer tilgjengeligheten til kunst for publikum .

- Kunstmuseets samling har vokst ut av et museum med store bygningsmessige utfordringer, og museet har et prekärt behov for magasin. Et kunstmuseum med åpent magasin kan bidra til mer forskning og kunnskapsutvikling, og enda bedre formidling og tilgang til den innholdsrike kunstsamlingen museet forvalter. Et magasin med mulighet for innleie kan også gjøre det attraktivt for kunstsamlere å forvalte og formidle kunsten sin i Stavanger. En mulighetsstudie kan avdekke potensialet, og danne grunnlag for det første åpne kunstmagasinet i Norge.
- Det er utfordrende for Stavanger kunsthall å ivareta det verneverdige bygget på Madlaveien samtidig med å vise kunst på et høyt internasjonalt nivå.
- Rogaland kunstsenter holder til i et bygg som skal renoveres og trenger midlertidige lokaler for å opprettholde driften.
- Galleri Sølvberget treffer et svært bredt publikum, inkludert målgrupper som ellers ikke besøker kunstutstillinger. Å opprettholde et slikt tilbud forutsetter at Sølvberget har tilstrekkelige rammevilkår

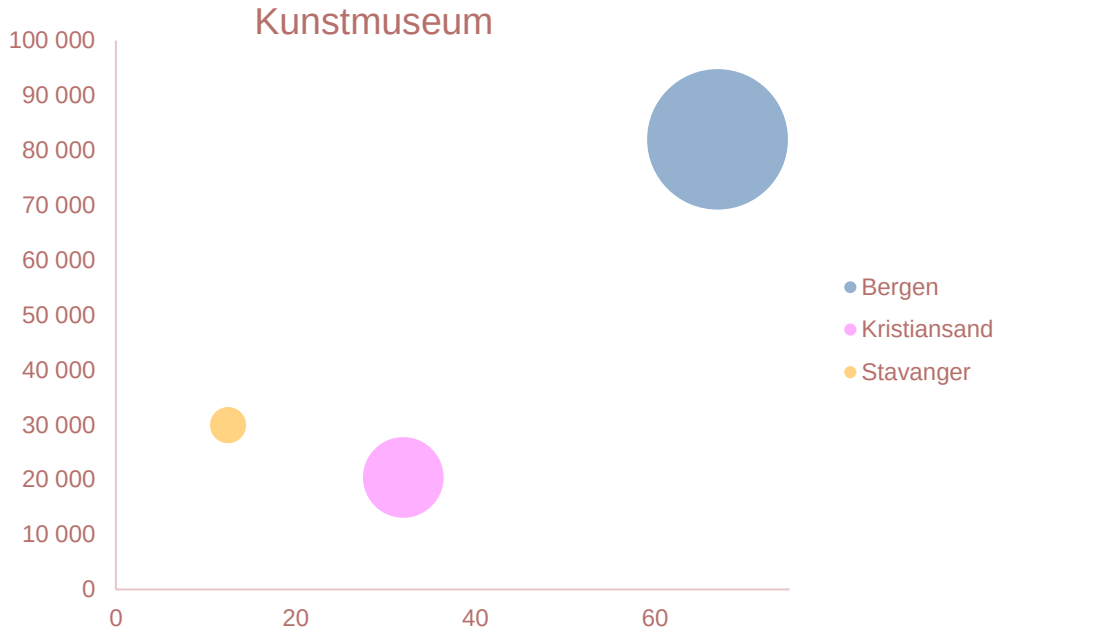
For å utvikle tilbudet trenger kunstinstitusjonene i Stavanger økte ressurser. Tilstrekkelig finansiering og profesjonell infrastruktur er avgjørende for å utvikle kunstnerskap, drive kunnskapsutvikling og formidling.

For at Innbyggerne skal få nærhet til kunstopplevelser skal vi:

- styrke kunstinstitusjonene og ressursene til kunstformidling
- bidra til å løse Stavanger kunstmuseum sine behov for bygg og magasin

Kunstmuseum – driftsbudsjett og kapasitet 2021

Sammenligningen mellom kunstmuseene i Bergen, Stavanger og Kristiansand viser at kunstmuseet i Stavanger har få årsverk og lite budsjett med hensyn til størrelsen på byregionen museet dekker. Figuren viser at Stavanger kunstmuseum oppnår gode besøkstall i forhold til antall årsverk. Figuren viser også at et større driftsbudsjett gir stor økning i publikumstall. Det er nødvendig å styrke driftsbudsjettet til kunstmuseet for å ivareta en voksende samling og videreutvikle formidlingstilbudet.

Figuren viser antall årsverk mot besøkstall – størrelsen på rundingen viser driftsinntektene

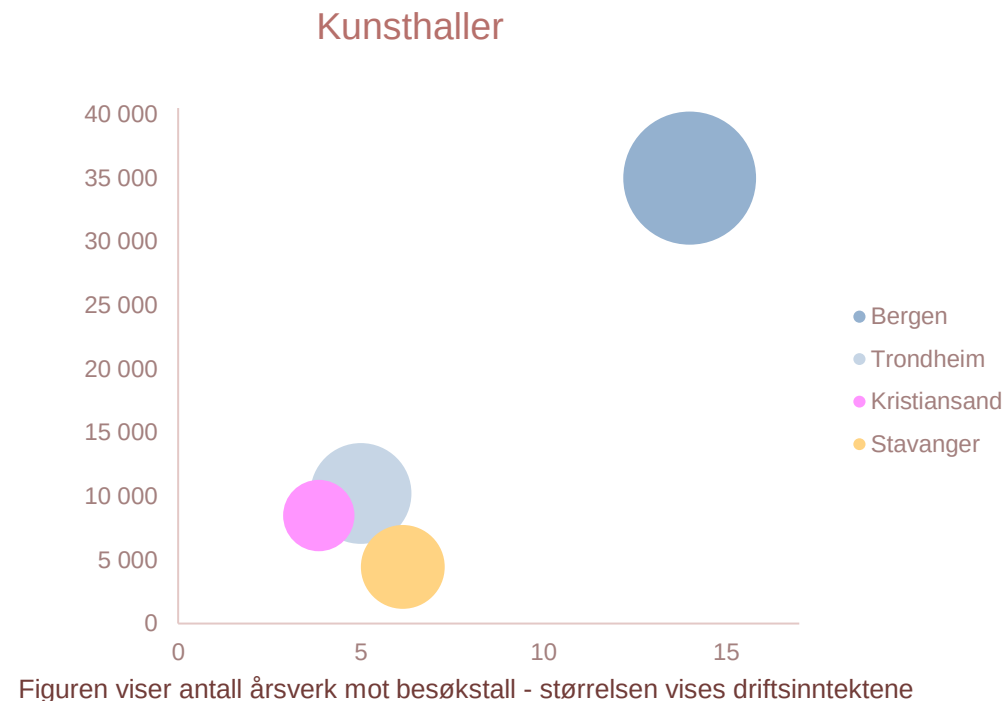
Kunstinstitusjoner 2021	Besøkstall	Samling	Driftsinntekter	Kommunalt tilskudd	Antall årsverk	Innbyggere i et Regionalt nedslagsfelt (hvor mange tilbudet dekker)	Innbyggere kommune
Stavanger kunstmuseum MUST	29 948	2 991	9 000 000* (tilskudd fra KUD kr 29 111 000 for hele MUST)	4 000 000 27 421 000 (hele MUST)	12,5*	331 000 i byregionen Stavanger 310 000 innenfor en radius på 45 min	145 000
Sørlandets kunstmuseum	20 394	1806	44 919 000 (tilskudd fra KUD kr 18 738 000)	-	32	158 000 i byregionen Kristiansand 168 000 innenfor en radius på 45 min	113 000
KODE Kunstmuseer Bergen	82 018	49 774	136 386 000** (tilskudd fra KUD kr 45 388 000)	-	67**	414 000 i byregionen Bergen 379 000 innenfor en radius på 45 min	286 000
Trondheim kunstmuseum	18 992	Har ikke latt seg innhente				279 234 i byregionen Trondheim 246 641 innenfor en radius av 45 min	182 000

* Stavanger kunstmuseum og Trondheim kunstmuseum er avdelinger i konsoliderte museum bestående av flere anlegg. Museene benytter noen sentrale fellestjenester og budsjettene er estimerer for avdelingene.
 ** Kode kunstmuseer inkluderer også komponisthjem som faller utenfor det visuelle feltet

Kunsthaller – driftsbudsjett og kapasitet 2021

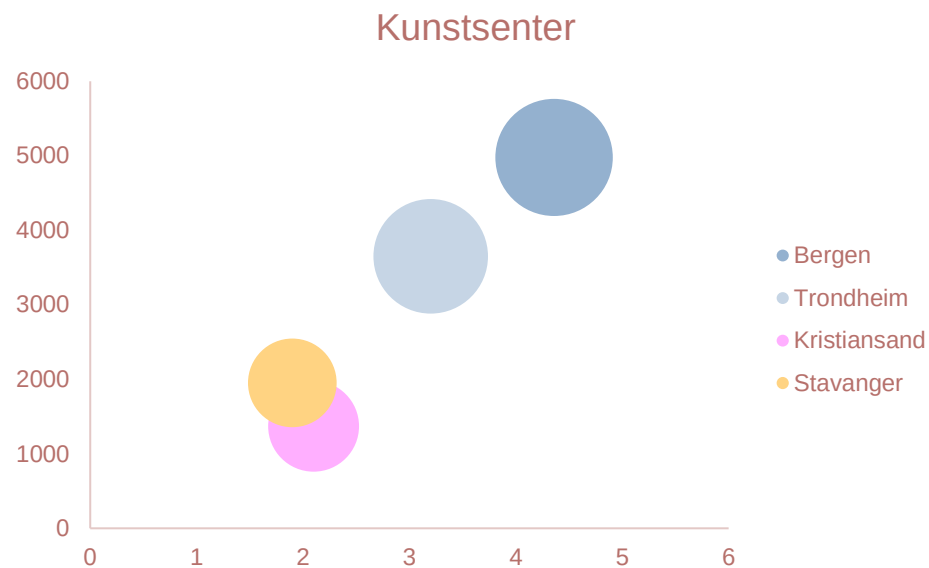
Kunsthallen er gode på å innhente prosjektmidler for å gjøre opp for det lave driftstilskuddet, for å kunne realisere både utstillinger og formidlingsprosjekter. Dette tar derimot store ressurser fra staben og bidrar til en driftsmodell som ikke er bærekraftig. Kunsthall Stavanger bruker i tillegg omfattende ressurser på vedlikehold og drift av det kulturhistoriske bygget, som heller burde gått til kunstformidling og publikumsutvikling. Figuren viser at Bergen kunsthall skiller seg ut med tre ganger større kapasitet (men med fire ganger høyere kommunal driftsstøtte, og total driftstøtte fra KUD, fylke, og kommune på ca. 15 millioner kr.), som også gjenspeiles i besøk.

Kunstinstitusjoner 2021	Besøkstall	Driftsinntekter	Fylkeskommunalt tilskudd	Kommunalt tilskudd	Antall årsverk	Innbyggere i et Regionalt nedslagsfelt? (hvor mange/ hvem tilbudet dekker)	Innbyggere kommunene
Kunsthall Stavanger	4451*	8 842 000 (KUD 2 505 000)	0	1 144 000	6,15	331 000 i byregionen Stavanger 310 000 innenfor en radius på 45 min	145 000
Kristiansand kunsthall	8488	6 400 000 (KUD 2 500 000)	300 000	1 000 000	3,85	158 000 i byregionen Kristiansand 168 000 innenfor en radius på 45 min	113 000
Bergen kunsthall	35 000 -	22 254 637 (KUD 11 000 000)	730 000	4 000 000	14	414 000 i byregionen Bergen 379 000 innenfor en radius på 45 min	286 000
Kunsthall Trondheim	10 208 -	12.781.028 (KUD 2.485.000)	1 935 000	3.286.000	5	279 234 i byregionen Trondheim 246 641 innenfor en radius av 45 min	182 000

Kunstsenter – driftsbudsjett og kapasitet 2021

Sammenligningen mellom kunstsentrene viser at aktivitet og besøkstall øker i takt med driftsbudsjettet. Det er få store kunstinstitusjoner i Stavanger, og Rogaland kunstsenter er et viktig kompetanse- og ressurscenter for feltet. Stavanger kommune vil derfor satse på RKS ved å rehabilitere lokaler til senteret i Nytorget 17 og ved å videreutvikle driften i samarbeid med Rogaland fylkeskommune.

Figuren viser antall årsverk mot besøkstall - størrelsen viser driftsinntektene

Kunstinstitusjoner 2021	Besøkstall	Driftsinntekter	Fylkeskommunalt tilskudd	Kommunalt tilskudd	Antall årsverk	Innbyggere i et Regionalt nedslagsfelt? (hvor mange/hvem tilbudet dekker)	Innbyggere kommune
Rogaland kunstsenter	1952 (14 257 totalt aktivitet)	2 989 327	1 577 000	872 000	1,9	331 000 i byregionen Stavanger 310 000 innenfor en radius på 45 min	145 000
Agder kunstsenter	1370 (109 490 totalt aktivitet)	3 153 000	1 414 000	640 000	2,1	158 000 i byregionen Kristiansand 168 000 innenfor en radius på 45 min	113 000
Hordaland kunstsenter	4976 (16276 totalt aktivitet)	5.241.028	4 252 000	116 000	4,36	414 000 i byregionen Bergen 379 000 innenfor en radius på 45 min	286 000
Trøndelag senter for samtidskunst	3649 (7325 totalt aktivitet)	4 993 457	3 296 000	697 000	3,2	279 234 i byregionen Trondheim 246 641 innenfor en radius av 45 min	182 000

Kunst for barn og unge

Barns rett til kunst er ratifisert gjennom FNs konvensjon om barns rettigheter, og forankret politisk i *Meld. St. 18 (2020–2021) Oppleve, skape, dele — Kunst og kultur for, med og av barn og unge*. Målet er å gi alle barn og unge, uavhengig av bakgrunn, tilgang til kunst og kultur av høy kvalitet, og å gi alle barn og unge muligheter til å oppleve og å skape kultur på egne premisser.

Stavanger kunstmuseums konferanse *Art is Doing* satte i 2022 søkelyset på viktigheten av å gjøre og erfare kunst i hverdagen og i skolen. Museet har opprettet NONA - en egen barneavdeling og Kunsthall Stavanger har prioritert barn og unges medborgerskap i et omfattende kunstprogram for barn og i prosjektet *Mobilizing citizenship* for ungdom. Kunst er viktig for utvikling av empati og evne til problemløsning, planlegging, gjennomføring av oppgaver og regulering av adferd, og framtidens arbeidsliv trenger mennesker med kreativ kompetanse.

Barn og unge er en viktig målgruppe både for å gi barn og unge kunstopplevelser, og for å øke deltakelsen og kunstkompetansen i befolkningen. På dagtid møter unge visuell kunst i barnehagen og på skolen. Barn- og unge får opplæring i kunst og håndverk og et profesjonelt tilbud gjennom Den kulturelle skolesekken. På ettermiddag- og kveldstid tilbyr Stavanger kulturskole opplæring i visuelle kunsthøgskolefag.

Kulturskolen og Den kulturelle skolesekken er sentrale virkemiddel for å ivareta barns kulturelle medborgerskap. Stavanger kulturskole planlegger å styrke satsningen på visuelle kunsthøgskolefag i sin nye temaplan for perioden 2023 – 2027, og ønsker både å utvikle fordypningstilbud og utvide breddetilbudet for barn i samarbeid med skole, SFO og kunstinstitusjonene. I et talentutviklingsperspektiv kan fordypning gi elevene erfaring og kunnskap som forbereder de på å søke høyere utdanning i visuell kunst. Et bredt tilbud for flere gir økt kunnskap om, og interesse for kunst.

Utfordring: Kunstfagene taper terreng i skolen og kulturbruksundersøkelser viser at det er store sosioøkonomiske ulikheter i hvem som tar del i kunstopplevelser. Dette kan ikke løses av kunstnere, institusjoner eller andre aktører alene, men krever strukturelle tiltak. Det er viktig at barn og unge får kunnskap om og erfaring med kunst, og tilbudet i skolen bør styrkes. Flere lokale kunstproduksjoner for barn kan føre til bedre kontakt mellom skoler, institusjoner og lokale kunstnere.

En satsning på produksjon av tilbud i visuell kunst i regi av Den kulturelle skolesekken (DKS) vil bidra til at alle barn i Stavanger får flere erfaringer med visuell kunst av høy kvalitet i skolen. DKS trenger en produsentressurs i sin organisasjon for å skape flere tilbud i samarbeid med kunstnere i Stavanger. Stavanger kommune skal også utrede muligheten for å innføre Den kulturelle bæremeisen (DKB) for profesjonell kunst i barnehagene.

Kulturskolen, DKS, oppvekst og utdanning, kunsthøgskolen, kunstinstitusjonene og UiS er eksempler på aktører som løfter kunstkompetansen til befolkningen på ulikt vis. I samarbeid med det frie kunstfeltet kan flere tilbud utvikles for å styrke det kulturelle medborgerskapet i Stavanger. Det finnes mye god kompetanse i Stavanger på kunst for barn- og unge, og på hvordan befolkningen kan involveres for å delta i kunstprosjekt. Her kan kompetansedeling mellom aktørene føre til enda flere og enda bedre tilbud.

Et nettverk mellom aktører som arbeider med kunst for barn og unge, og styrking av visuell kunst i DKS vil føre til flere profesjonelle produksjoner og økt kompetanse.

For at Innbyggerne skal få nærhet til kunstopplevelser skal vi:

- gi barn og unge flere tilbud om visuell kunst i barnehagen, på skolen og i fritiden.
- etablere kompetansenettverk for mer kunst til barn og unge.

Kunst i offentlige rom

Kunst i offentlige rom er en del av vår hverdag og felles historie. Den treffer et stort og sammensatt publikum, som møter kunsten uavhengig av om de velger å oppsøke den eller ei. Kunsten skal berike omgivelsene våre der dagliglivet utspiller seg. Kommunen har derfor et særlig ansvar for å sikre at kunstverkene har høy kunstnerisk kvalitet og god tilgjengelighet, og at den er relevant for innbyggere i alle aldre.

I 2021 vedtok Stavanger kommunestyre nye rammebetingelser for kunst i offentlige rom, som åpner for en bredere satsing på kunst. Kommunen gjennomfører kunstprosjekter både i kommunale bygg og uterom og kjøper inn ferdige kunstverk til skoler, barnehager, sykehjem og andre bygg til glede for ansatte, brukere og besøkende. Det er et mål å lage en samlet formidling av disse kunstverkene slik at den er mer tilgjengelig for alle.

I tillegg til kunstprosjekter av varig karakter, ønsker kommunen å legge bedre til rette for mer midlertidig kunst i de offentlige uterommene. Det kan være todimensjonale verk, men også opptredener, installasjoner og festivaler. Spontane og midlertidige kunstprosjekter, gjerne av kortvarig karakter, åpner for større grad av eksperimentering og kunstnerisk risiko. De kan tilføre nye og uventede kvaliteter og bidra til et mer dynamisk nærmiljø. I Stavanger har innbyggere og besøkende tidligere møtt kunstverk i offentlig rom av høy kvalitet gjennom kunstnerdrevne initiativ som biennalen Article, festivalen Screen city, og gatekunst i regi av Nuart og byverksted.

Retningslinjene skal gjennomgås for blant annet å oppdatere regelverket for behandling av midlertidige kunstprosjekter og kunst initiert av aktører utenfor kommunen. Målet er å gi god informasjon om hvordan aktører på det visuelle feltet skal gå fram for å søke om tillatelse og midler fra allerede eksisterende tilskuddsordninger til sine prosjekter, og orientering om prosesser for gjennomføring av kunstprosjekt i uterom.

Utfordring: Stavanger kommune har en omfattende samling kunst i offentlige rom og denne må gjøres mer tilgjengelig/bedre kjent for innbyggere og besøkende.

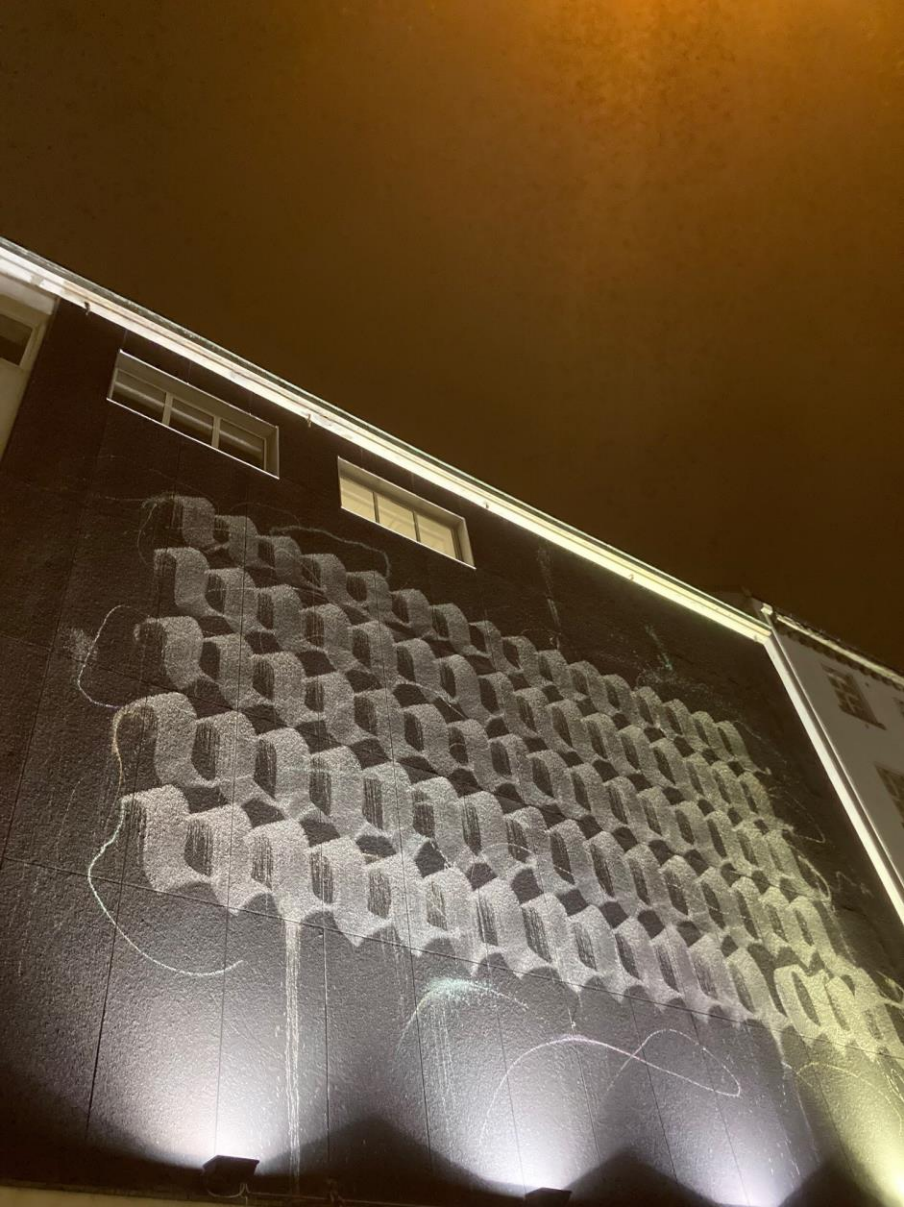
For at innbyggerne skal få nærhet til kunstopplevelser skal vi:

- legge til rette for et mangfold av midlertidig kunst i offentlige rom, og styrke formidlingen av eksisterende kunst.
- styrke ressursene til kunstformidling.

På en stang, ved Austbø skole. Kunstnere Stian Ådlandsvik og Lutz-Rainer Müller. Foto: Martin Greiling

Gatekunst

Gatekunst er beslektet med graffitikunsten ved at den ofte skapes usanksjonert og på offentlige steder. Gatekunsten er åpnere og bredere enn den tradisjonelle tag- og tekstbaserte graffitien, og relaterer mer til grafiske uttrykk. Vanlige materialer og teknikker er allikevel plakater, stensiler, klistermerker, projeksjoner, tegning og spraymaling.

Tradisjonelt har gatekunst oppstått som et nedenfra og opp initiativ og som en alternativ kultur til det institusjonsbaserte kunstlivet. Kunstnere har ikke vært organiserte, men har produsert verk i offentlige rom på eget initiativ. Kvalitetsbegrepet har blitt ivaretatt utenfor det institusjonelle kunstfeltet. I gatekunsten har ikke formell kunstutdanning vært et viktig premiss for anerkjennelse. Den gode gatekunsten har fått stå, og verk som har blitt ansett som dårlige har blitt malt over av huseiere eller andre kunstnere. Siden ingen har hatt formelt eierskap til verkene, har kunstnerne heller ikke stilt krav om vedlikehold.

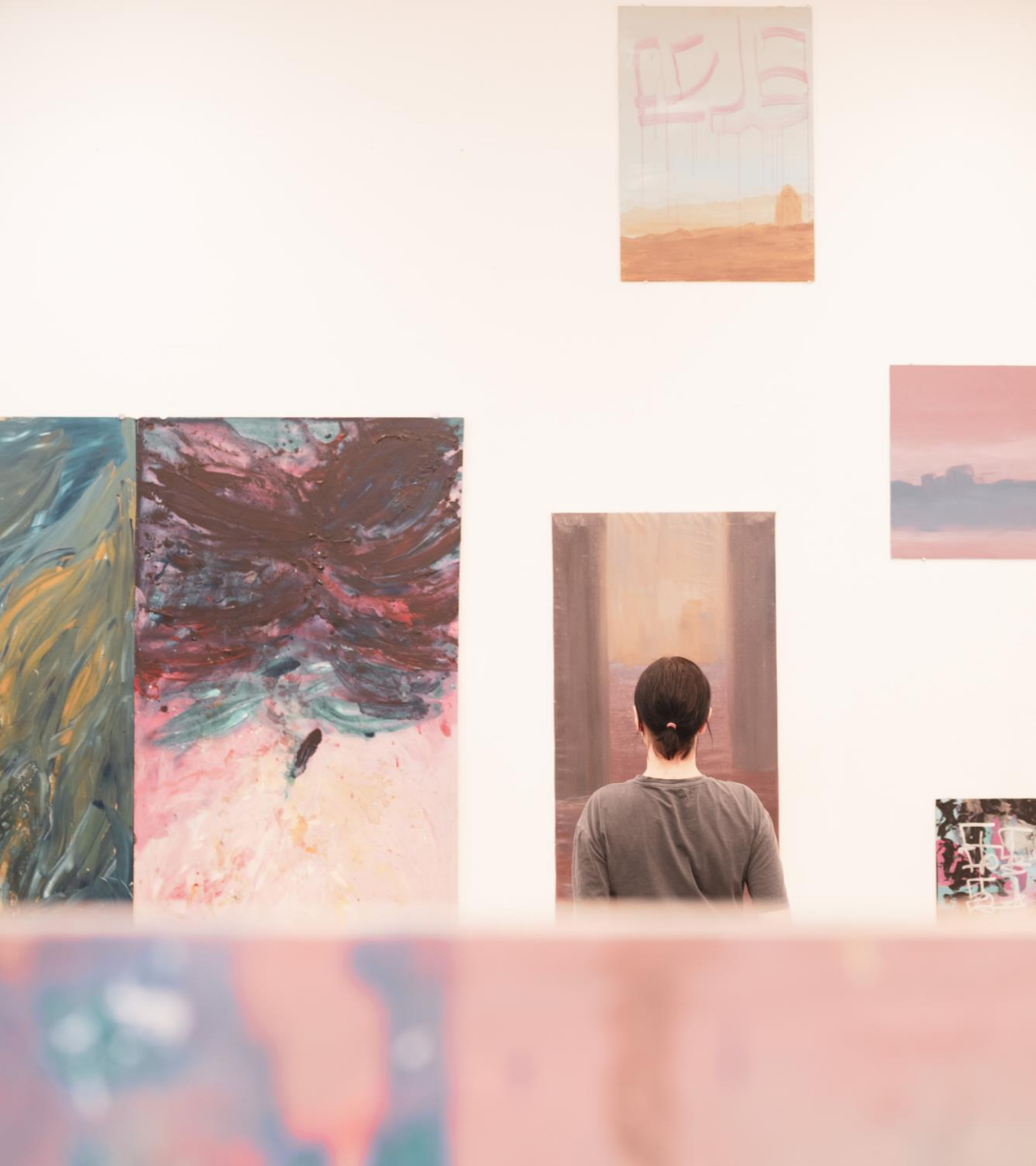
Gatekunsten blir ofte identifisert med en aktivistisk form for medborgerskap som utfordrer eierskapet til det offentlige rommet, og fremmer inkludering av marginaliserte grupper. I løpet av de siste tiårene har gatekunst i større grad blitt inkorporert i kommersielle gallerier, offentlige kunstprosjekter, festivaler og andre institusjonelle rammer. Gatekunst rommer et vidt spekter av uttrykk som i dag ikke nødvendigvis representerer en motkultur, men kan som all kunst provosere, utfordre både visuelt og tematisk, og sette fingeren på urett i samfunnet.

Stavanger anerkjente tidlig gatekunst, og ble i starten av 2000-tallet en by som omfavner kunstformen. Stavanger har aktører i byen med god kompetanse på feltet, og andre kommuner har siden latt seg inspirere av Stavanger. Internasjonale relasjoner, offentlig og privat støtte har ført til realiseringen av mange gatekunstverk og prosjekt av høy kvalitet. Nuart festivalen ble arrangert i perioden 2001-2019 og har produsert mange kunstprosjekt i regionen, involvert et internasjonalt kunstmiljø, etablert et vitenskapelig tidsskrift og faglig nettverk. I samme tidsrom brukte andre festivaler, biennaler og kunstprosjekt gatene som visningssted i samme tradisjon. Dette var blant annet Xplosif, TOU Works I & II, Article binneleene, Screen City festivalene, Nabolagshemmeligheter, ulike prosjekt på Nytorget og deler av visuell kunst programmet under Stavanger 2008.

Stavanger kommune sine tilskuddsordninger er innrettet for å omfatte alle kunstuttrykk, også gatekunst. Kommunen vil likestille behandlingen av gatekunst med andre kunstuttrykk i offentlige rom. Det betyr at initiativ fra kunstnere og aktører på feltet blir vurdert og behandlet i henhold til samme retningslinjer som andre kunstprosjekter.

I handlings- og økonomiplanen 2023-2026 er det avsatt kr 1 500 000 til en årlig gatekunstfestival. Gatekunst gir kunstopplevelser i det offentlige uterom, ved at innbyggere møter kunst der de ferdes i hverdagen. Stavanger har flere gode kunstnere og arrangører med erfaring og fagkunnskap som kan bidra til gatekunst av høy kvalitet innenfor flere uttrykk. Tilskudd til gatekunstfestival i perioden 2023 – 2026 gir Stavanger anledning til årlige mønstringer av gatekunst i offentlige rom. Det er viktig å få frem et mangfold av kunstuttrykk i offentlige rom som kan begeistre. Ved å satse på kunst i offentlige rom, inkludert gatekunst - kan Stavanger bygge identitet og særpreg i en internasjonal sammenheng.

Kunstner Niels "Shoe" Meulman. Foto: Nina Osland

MÅL 2

KUNSTNERE SKAL HA GODE ARBEIDSVILKÅR OG UTVIKLINGSMULIGHETER

- Atelierer og verksteder
- Kompetanse og kunnskapsutvikling
- Tilskuddsordninger
- Residensordning

Stavanger
kommune

Kunstnere i Stavanger

Kunstnere bosetter seg ofte i kommuner med høyt utdanningsnivå og flest bor i Oslo og områder rundt hovedstaden.

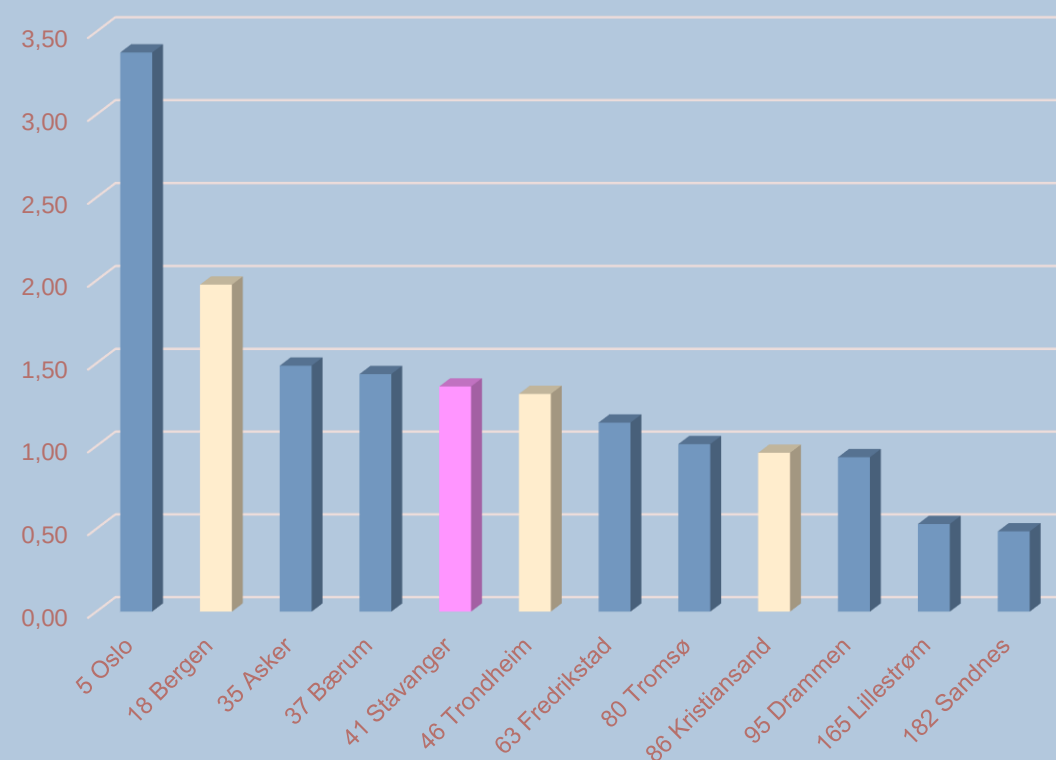
I Rogaland er det flest kunstnere bosatt i Stavanger, men på landsbasis plasserer Norsk kulturindeks Stavanger på 41. plass i kategorien visuelle kunstnere. Totalt for kunstnere i alle kunstfelt rangeres kommunen som nr. 29. Det betyr at visuelle kunstnere er underrepresentert i vår kommune.

Med en faktor på 1,4 per 1000 innbygger betyr det for Stavanger 196 medlemskap registrert i ulike visuelle kunstnerorganisasjoner, men ikke alle organiserer seg og noen kan ha flere medlemskap.

Sammenlignet med kommuner i ASSS nettverket har Oslo, Bergen, Asker og Bærum flere kunstnere. Forskjellene er store. For å komme på nivå med Bergen må for eksempel Stavanger øke antallet kunstnere med 46%, ved å øke antallet medlemskap fra 196 til 286 medlemskap.

Regionhovedstaden Stavanger bør klatre høyere på rangeringen, og bør i løpet av planperioden bli en mer attraktiv kommune for kunstnere å etablere seg i.

Visuelle kunstnere i Stavanger sammenlignet med andre store norske kommuner

Norsk kulturindeks 2021, Telemarksforskning

Stavanger
kommune

Atelierer og verksteder

For at Stavanger skal være et foretrukket bo- og arbeidsted må kunstnere ha tilgang på atelierer og verksteder med en leiepris både etablerte og nye kunstnerskap kan bære.

Atelierhuset på Tou tilbyr subsidiert husleie for 31 atelierer og tilgang på grovverksted. Tre av atelierene er for nyetablerere. Disse tildeles for en to-årsperiode og inkluderer et månedlig etablererstipend. Stavanger kommune gir i dag virksomhetsstøtte til produksjonsfelleskap som fremleier til kunstnere. Elefant, Consulatet og Salongen fremleier atelier, noen leier private næringsarealer og noen arbeider hjemme. Tou trykk tilbyr grafisk verksted til kunstnere og er et svært viktig tilbud både for opplæring og produksjon. Storhaug snekkerverksted er et populært tilbud og det finnes enkelte andre private verksteder kunstnere benytter seg av.

Utfordring: Som følge av høye leiepriser i Stavanger er det krevende for kunstnere å etablere seg i atelierer og verksteder, og enkelte har atelierer med en standard som ikke egner seg til arbeid. Gentrifisering har også ført til at mange kunstnere i Stavanger har blitt sagt opp fra sine leieavtaler i byen. Kunstnere etterlyser bedre tilgang på produksjonsfasiliteter generelt og verksted for monumentale arbeider.

Tilgang på verksted med maskiner og veiledning kan også bidra til et mer bærekraftig lokalmiljø. Folk bor i mindre boliger, samtidig som det er interesse for å reparere og lage ting fremfor å kjøpe nytt. Det kan derfor være interessant å etablere et verksted som er tilgjengelig både for kunstnere og andre. Fellesverkstedet i Oslo er et referanseprosjekt for en befolkningsrettet og åpen løsning.

I 2023 lyses Tilskudd for etablering av atelier og produksjonslokaler ut for første gang. Formålet er å bidra til at kunstnere skal ha gode arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter, og at flere profesjonelle kunstnere kan etablere seg i Stavanger.

For at kunstnere skal ha gode arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter skal vi:

- utvikle kunstbyen på Nytorget
- styrke det frie kunstfeltet
- tilgjengeliggjøre ledige kommunale lokaler for midlertidig bruk

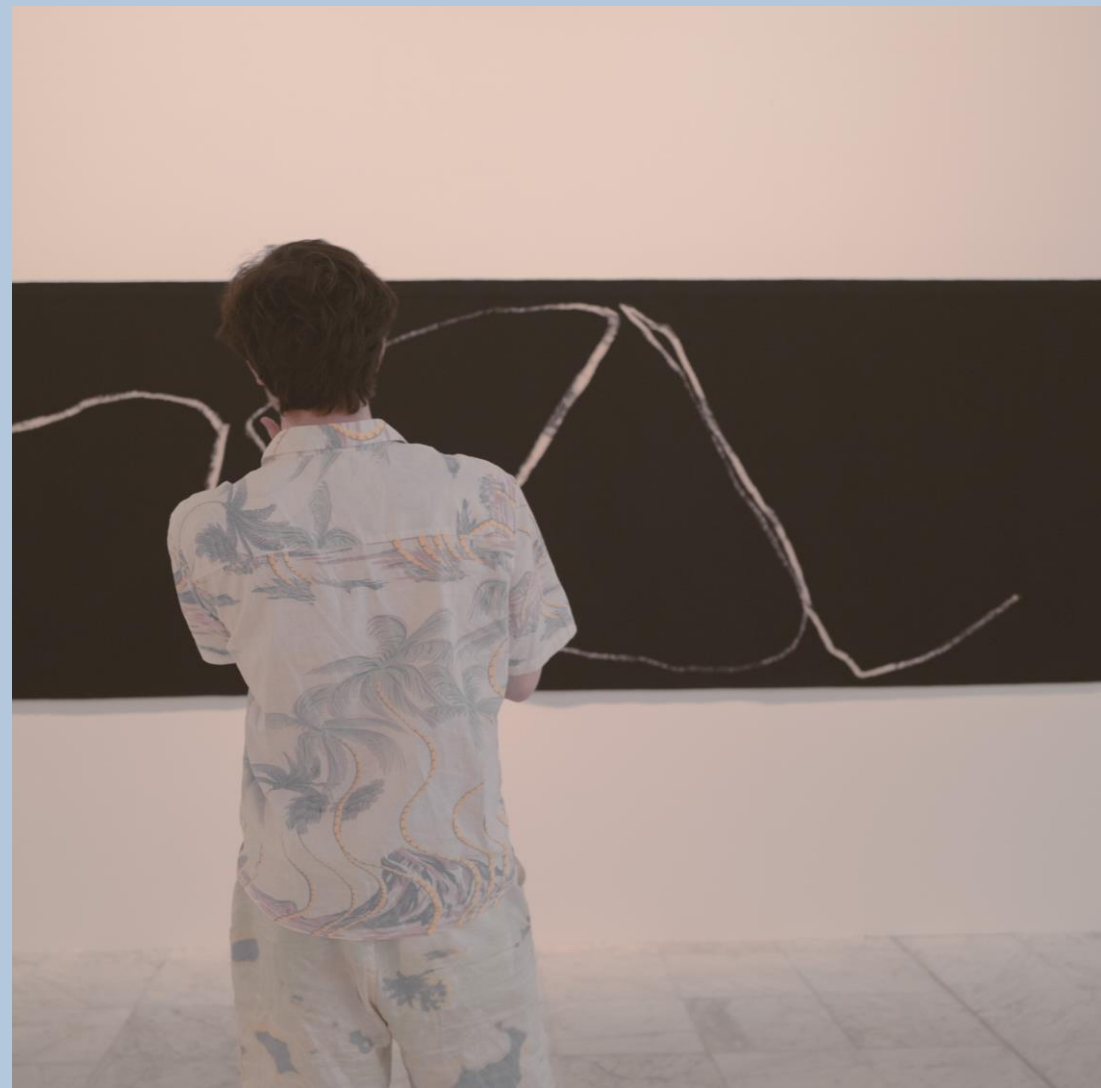
Kompetanse og kunnskapsutvikling

Utdanningstilbudet innen visuelle kunsthøgskolefag på videregående skole nivå er godt velutviklet lokalt og regionalt, men her er få muligheter for videre kompetanseutvikling på høyere nivå. Dette gjør at vår region mister kreativ kompetanse til byregioner som har videre utdanningsmuligheter. Kompetansen som disse opparbeider seg kommer i stor grad ikke tilbake til regionen etter endt utdanning. Dette er kompetanser som også er viktig for næringslivet. Kunsthøgskolen i Stavanger gir ca. 20 studenter i året en toårig fagskoleutdanning i visuelle kunsthøgskolefag, som er det høyeste utdanningsnivået innen visuelle kunsthøgskolefag i vår region. Stavanger mangler bachelor- og masterutdanning i visuelle kunsthøgskolefag både teoretisk og utøvende. Kommunen støtter derfor UiS fakultet for utøvende kunsthøgskolefag sin strategi om å etablere Bachelorutdanning i visuelle kunsthøgskolefag i samarbeid med Kunsthøgskolen i Stavanger.

Det visuelle feltet fremhever Rogaland kunstsenter som en viktig aktør i deres kunnskapsutvikling. Senteret er særlig viktig for kunstneres kompetanseutvikling i Stavanger. Rehabiliterte lokaler til kunstsenteret i kombinasjon med etablering av residens- og atelierprogram, Kunsthøgskolen i Stavanger og fellesverksteder på Nytorget vil føre til kunnskaps og kompetanseutvikling både for unge og etablerte kunstnere. En annen viktig læringsarena er Tou Trykk, som gjennom kursvirksomhet både gir grunnleggende kunnskap og videreutdanning innen visuelle kunsthøgskolefag. Internasjonale relasjoner og samarbeid er viktig for kompetanseutvikling. Et attraktivt residenstilbud og gjestekunstnerprogram på tvers av kunsthøgskolefeltene kan gi faglig utvikling og nyskaping. Tilskuddsordninger bidrar også til kompetanseutvikling. En styrking av stipend og tilskuddsordninger vil bidra til økt kompetanse for det visuelle feltet i Stavanger

For at kunstnere skal ha gode arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter skal vi:

- utvikle kunstbyen på Nytorget
- styrke det frie kunsthøgskolefeltet
- utarbeide et tverrfaglig og attraktivt residenstilbud

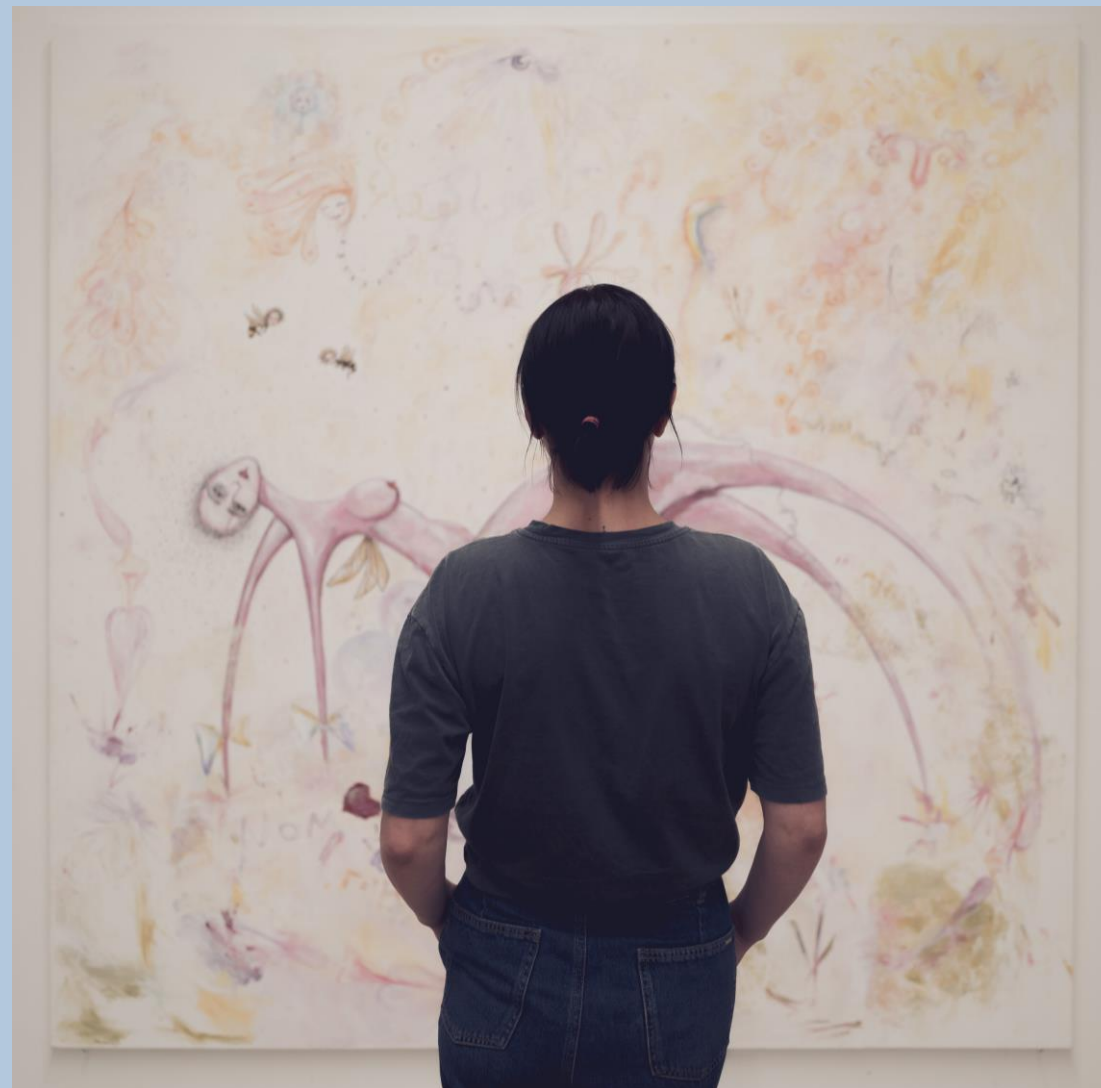

Tilskuddsordninger

Gode tilskuddsordninger er viktig for yringsfriheten ved å støtte fri og uavhengig kunstproduksjon og formidling. Tilskuddsordninger bidrar til kunstnerøkonomien, kvalitet og et mangfoldig tilbud til publikum. Stavanger kommunes tilskuddsordninger skal sikre kunstproduksjon og formidling fra et bredt spekter aktører. Kunstinstitusjonene søker årlig driftsstøtte til sine aktiviteter og har en egen søkbar ordning for kunstformidling utover ordinær drift. Stipend, tilskudd til kulturvirksomheter og tilskudd til profesjonelle kunst- og kulturtiltak er ordninger for det frie kunstfeltet. Kommunal støtte bidrar til å generere en større økonomi i kombinasjon med regionale, nasjonale og private midler.

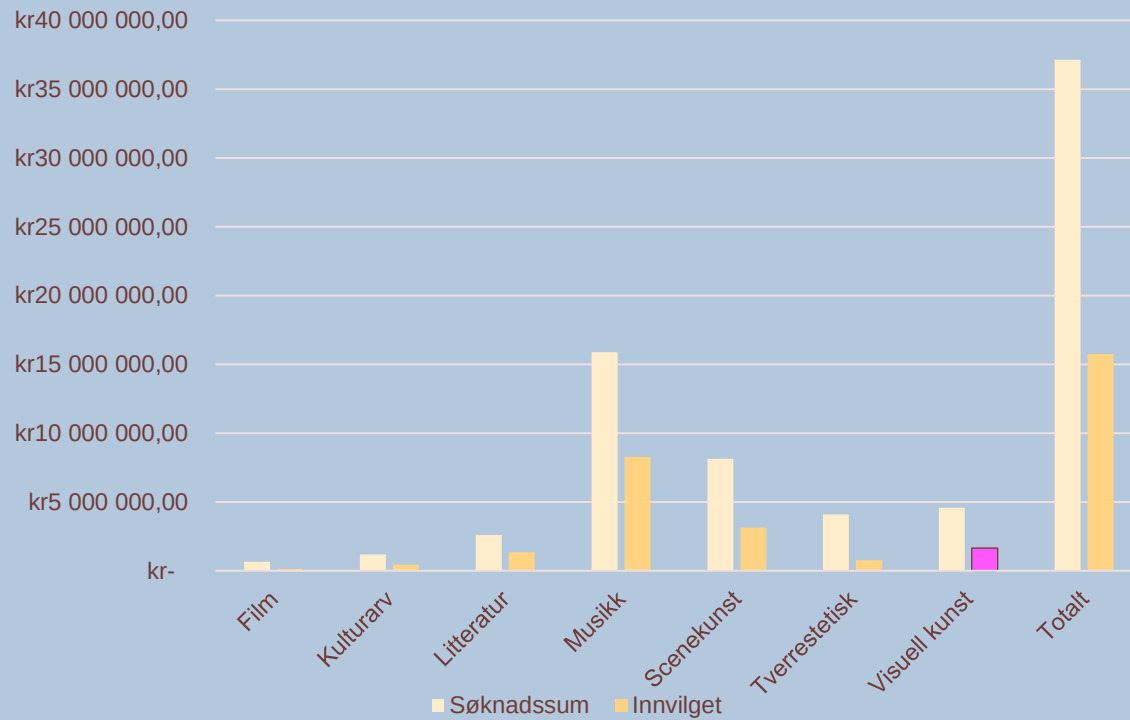
Kommunens støtteordninger ble lagt om etter dialog med feltet i 2021 og har blitt godt mottatt i ny form. Rammene har økt, men utfordringen er fortsatt at det visuelle kunstfeltet mottar lite støtte både nasjonalt og lokalt. Sammenlignet med omsøkt beløp tildeles langt under halvparten, og det gjelder for alle kunstfelt. Det betyr at veldig mange prosjekter ikke blir gjennomført eller gjennomføres med lavt budsjett. Totalt for tilskuddsordningene er det visuelle feltet det tredje største i tildeling etter musikk og scenekunst. Det henger sammen med antall søknader og størrelsen på produksjonene og virksomhetene det søkes om. Det visuelle feltet har til gjengjeld flere søkere til stipendordningene enn andre felt. Det viser også igjen i tildelingen, der det visuelle feltet får flest tildelinger.

Det er en stor utfordring at stipend og tilskuddsmidler ikke reguleres i takt med lønns- og prisvekst ellers i samfunnet. Stavanger kommune vil følge opp regjeringens kunstermelding når den foreligger og ha dialog med fagorganisasjonene om hvordan kunstnere kan få rimelig betaling for arbeidet. Styrking av rammen for tilskuddsordninger kan gi flere kunstneriske produksjoner, mer formidling og utvikling av den visuelle kunstbransjen. Stavanger kommune har tidligere tildelt stipend til internasjonale kuratorer. Dette stipendet har bidratt til internasjonale relasjoner som har utviklet det lokale feltet. Både institusjoner og kunstnere mener at dette bør gjeninnføres.

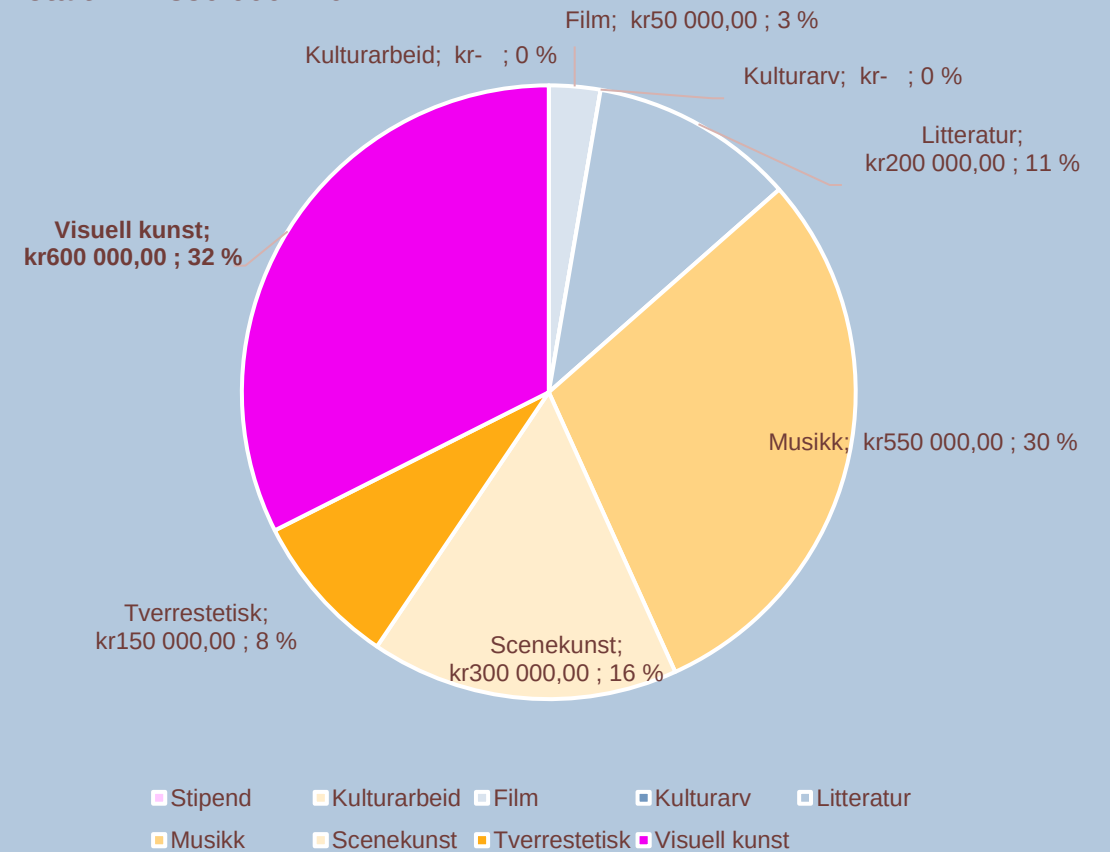

Tilskudd til det frie feltet

**Tilskudd til kunst og kulturtiltak, kulturvirksomheter, rask respons, kunstformidling og stipend.
Fordelt på felt totalt kr 15 751 112 i 2022**

**Stipend fordeling på felt
Totalt kr 1 850 000 i 2022**

Residensordninger

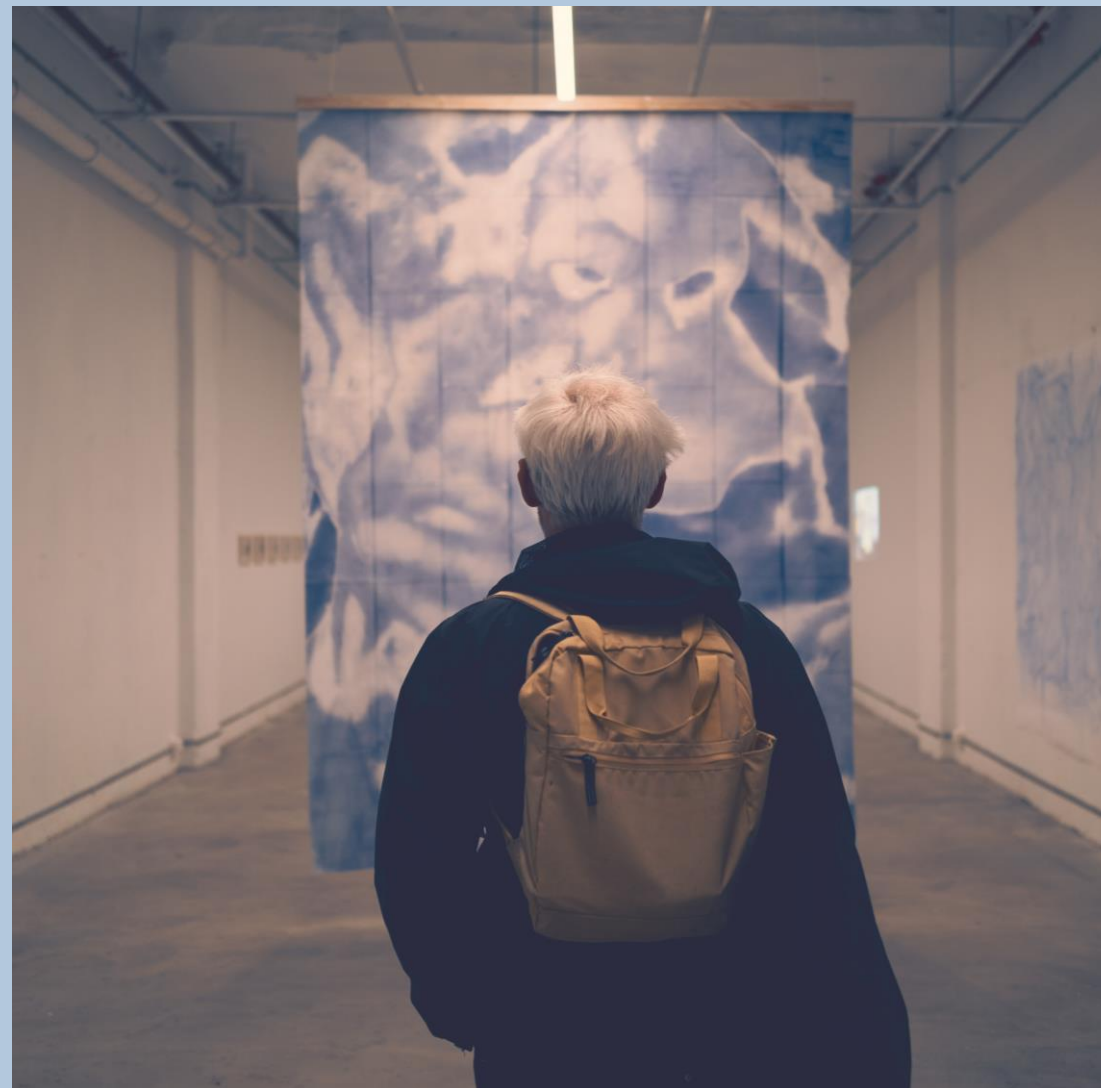
Stavanger kommune forvalter tre gjestekunsthøyer. To lokalt i Stavanger og en i Berlin. Gjestekunsthøyene benyttes av enkeltkunstnere, grupper og av enkelte institusjoner. Ellers har kunstinstitusjonene ulike ordninger for å innleie engasjerte kunstnere i sine samarbeidsprosjekt.

Evaluerings av tilbudet og kartlegging av behov viser at residensordninger er viktige for både for det frie feltet og for institusjonene. Residenstilbud er et viktig tiltak for nettverk, samarbeid og kompetanseutvikling. Kapasiteten på dagens tilbud er for lav sammenlignet med behovet. Det er heller ikke ressurser til å sørge for at besøkende kunstnere blir involvert i og får bidra i det lokale kunstmiljøet. Kunsten som produseres lokalt, fortjener også å nå ut til et større publikum, og bransjen trenger strukturer for internasjonale samarbeid. Internasjonale kunstnere og kulturarbeidere som besøker Stavanger, bidrar til utvikling og kompetanseheving for kunstmiljøet lokalt. Stavanger kommune har i dag ikke forvaltningsstrukturer og residenstilbud som kan realisere dette potensialet.

Stavanger kommune vil derfor utvikle et tverrfaglig residenstilbud som er attraktivt i en internasjonal sammenheng og som kan bidra til nødvendig kunstnerisk kompetanse lokalt. Institusjoner og strukturer som bidrar til å realisere dette bør styrkes og kan være samarbeidspartnere i organiseringen av tilbudet. En samordnet residensordning med aktiv forvaltning vil stimulere Stavangers kunstmiljø, synliggjøre stavangerkunstnere internasjonalt og gi stavangerbaserte aktører bedre mulighet til å benytte internasjonale tilskuddsordninger i samarbeidsprosjekt.

For at kunstnere skal ha gode arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter skal vi:

- Utvikle kunstbyen på Nytorget
- Utarbeide et tverrfaglig og attraktivt residenstilbud

MÅL 3

KOMMUNEN SKAL BRUKE KUNST OG KUNSTNERISK KOMPETANSE I SAMARBEID OM BY- OG SAMFUNNSUTVIKLINGEN

- Samarbeid om samfunnsutvikling
- Håndbok for samskaping
- New European Bauhaus

Stavanger
kommune

Samarbeid om samfunnsutvikling

Kunstnerisk kompetanse og kreative prosesser er viktig i arbeidet med å utvikle samfunnet til beste for menneskene og løse utfordringer som truer både sosial og miljømessig bærekraft. Samarbeid mellom kunstnere, kommune, institusjoner og private aktører kan øke bærekraften ved å gi flere anledning til å delta i kunstopplevelser og forme samfunnsutviklingen.

Kommunen kan ikke løse samfunnsutfordringene alene og forventes å involvere innbyggere og næringsdrivende i større grad. Kunstnere og kreative entreprenører tar initiativ som bidrar til å løse samfunnsutfordringer og som gir tilbud til befolkningen. Vi trenger å finne gode måter å samarbeide på tvers av offentlig og privat sektor.

Stavanger kommune har testet ut samarbeid med det visuelle kunstfeltet i flere prosjekter. I byutvikling med prosjekt Sjøkanten. I områdesatsninger, nærmiljø- og nabolagsinitiativ som i Lyden av Hillevåg og Vinterlys har kunstprosjekter bidratt til utvikling av områder og inkluderende fellesskap. Det finnes flere eksempler på kunstprosjekter i offentlige rom der kunstnere arbeider relasjonelt og aktualiserer samfunnsutfordringer. Sølvberget kulturhus har gjennomført et samskappingsprosjekt med kunstnere i biblioteket og utarbeider på bakgrunn av erfaringer fra dette prosjektet, en håndbok for samskaping mellom kunstnere og kommunen. Denne håndboken kan tas i kommuneorganisasjonen for å veilede til gode samarbeid.

- Kunstverk kan gi en verdi til den enkelte offentlige institusjon ved å kommentere, eller videreutvikle et tilbud, både for brukere og ansatte. (...) Ved å lage kunst av offentlige tilbud, ser man dem på en ny måte og gir det en ekstra dimensjon. (Sitat fra håndbok, Sølvberget)

For at kommunen skal bruke kunst og kunstnerisk kompetanse i samarbeid om by- og samfunnsutviklingen skal vi:

- etablere samarbeidsmodeller som engasjerer kunstnere i kommunens samfunnsoppdrag
- inngå flere samarbeid med nabolags- og nærmiljøinitiativ, og aktører i kreativt og sosialt entreprenørskap

Kunstner Frode Felipe Schejlderup . Foto: Oddbjørn Erland Aarstad

Hvordan løse framtidens samfunnsutfordringer - New European Bauhaus

Målet med fyrtårnprosjektet NEB-STAR er å finne ut av hva som må til for at kommunene, næringslivet, innbyggerne og andre aktører kan arbeide sammen for å håndtere våre samfunnsutfordringer.

EU lanserte i 2019 planen "Det grønne skiftet", som beskriver hvilke økonomiske og teknologiske tiltak EU vil gjøre for at samfunnet skal bli klimavennlig, sosialt bærekraftig og rettferdig. New European Bauhaus (2020) er et ytterligere grep EU tar for å sette fart på disse endringene. NEB er en bevegelse, en driver i samfunnets modningsprosess, som skal sørge for varige, helhetlige endringer - som hver enkelt av oss føler ansvar for og eierskap til. NEB er basert på kunnskap og bidrag fra fag som kunst, design og arkitektur.

Byutvikling representerer en stor økonomi og har samtidig en stor rolle i våre liv, vår hverdag. Omgivelsene og det vi opplever rundt oss har stor innvirkning på hvordan vi har det, hva vi tenker og føler. Viktigheten av menneskets kontakt med omgivelsene og til hverandre, det å ha en følelse av tilhørighet, kan ikke undervurderes.

Derfor adresserer NEB-STAR-prosjektet i Stavanger byutvikling og hvordan kommunen kan jobbe tettere sammen med innbyggerne sine, profesjonelle aktører og andre interessenter, for nettopp å legge til rette for gode hverdagsliv, et inkluderende, vakkert og bærekraftig samfunn.

For at kommunen skal bruke kunst og kunstnerisk kompetanse i samarbeid om by- og samfunnsutviklingen skal vi:

- engasjere og involvere kunstnere i NEB-Star prosjektet (New European Bauhaus Stavanger)

Byområdet rundt Pedersgata og næringsområdet Site4016 på Åsen har blitt valgt som områder der prosjektet skal jobbe sammen med både utbyggere og innbyggere om de samfunnsutfordringene vi står ovenfor: bebyggelse og byrom, estetiske, sosiale og menneskelige relasjoner samt økonomi og politikk.

De neste par årene skal prosjektet prøve ut digitale verktøy, nye innkjøpsordninger, samarbeidsmodeller og mer. Resultatene i prosjektet skal brukes som kunnskapsgrunnlag til å lage lokal, nasjonal og europeisk politikk, som er i samsvar med det grønne skiftet og en bærekraftig, inkluderende og vakker fremtid.

Vårt håp er å motivere innbyggere til aktiv deltakelse i omleggingen av samfunn og økonomi, med et felles mål om å legge til rette for gode hverdagsliv der vi bor og lever våre liv.

Workshop prosjekt Sjøkanten ved kunstner Priscila Serrano. Foto: Line Owren

Kommunens samfunns mål

Gode hverdagsliv

Nærhet til kunstopplevelser gir gode hverdagsliv ved at:
Kunst fremmer empati, refleksjon og kritisk tenkning, som er en forutsetning for et velfungerende demokrati.
Ulike uttrykk bidrar til mangfold og at flere stemmer blir hørt.
Deltakelse i kunstopplevelser er viktig for folkehelsen og styrker medborgerskapet.

Regionmotoren

Stavanger er regionhovedstad på det visuelle kunstfeltet ved at:
Regionens viktigste kunstinstitusjoner ligger i Stavanger, og byens kunsttilbud er med å gjøre Stavanger til en attraktiv by.
En overvekt av kunstnerne i regionen bor og/eller arbeider i Stavanger.
Stavanger har regionens beste forutsetning for infrastruktur for internasjonale og nyskapende samarbeid.

Grønn spydspiss

Det visuelle kunstfeltet kan bidra til et klima og miljøvennlig samfunn ved at:
Kunst viser oss alternative virkeligheter, og kan bidra med bevisstgjøring av dagens utfordringer gjennom kritiske perspektiv.
Kreativ kompetanse er viktig for å finne nye løsninger på samfunnsutfordringer.
Kunstopplevelser er et godt alternativ til materielt og annet miljøfiendtlig forbruk.

Kommuneplanens samfunnsdel gir føringer for hva Stavanger kommune skal jobbe for de neste 15 årene. Kommunens samlede innsats skal oppfylle FNs bærekraftsmål ved å satse på gode hverdagsliv, videreutvikle Stavanger som regionmotor og være en grønn spydspiss for et klima- og miljøvennlig samfunn.

Kommunens rolle

Kjennetegnet ved et velfungerende demokrati er at man kan ytre sin stemme blant flere andre. Et omfangsrikt kunstliv bidrar til at det er rom for flere meninger, rom for uenighet og rom for forskjellighet.

Det er kommunens rolle å bygge opp om ytringsfrihet og demokrati ved å ha rammevilkår for produksjon av fri kunst, og sørge for at kunstnerne og institusjonene får utføre sitt samfunnsoppdrag på et faglig og selvstendig grunnlag.

Stavanger kommune samarbeider og støtter det visuelle kunstfeltet på ulike måter. Ved tilskuddordninger, i arbeidet med kunst i offentlige rom og medvirkning i planarbeid ivaretar kommunen forvaltningsansvar. Kommunen støtter atelierfelleskap, institusjoner, visningssteder, kunstnerboliger og prosjekter. Dette bidrar til at kunstnere kan leve av kunst, at institusjonene har rammevilkår til å produsere kunstopplevelser og at innbyggerne får delta i, oppleve og skape kunst som engasjerer og inkluderer.

I rollen som samfunnsutvikler samarbeider kommunen med kunstfeltet om utviklingsoppgaver, for eksempel gjennom områdeutvikling og Smartby-satsningen. Stavanger kommune er oppdrags- og arbeidsgiver for kunstnere. Med den kulturelle skolesekken, Den kulturelle spaserstokken og ved Sølverberget galleri formidler kommunen kunst av høy kvalitet til barn og voksne. Kulturskolen gir barn opplæring i visuelle kunsthøgskole. Skole og barnehage er også arenaer for verdifulle møter med kunst.

Sammen skaper vi en levende kulturby

Sammen skaper vi en levende kulturby er visjonen til Stavanger kommunes kulturplan 2018-2025.

Plan for visuell kunst bidrar til å realisere satsningsområdet:

– Å leve av kunst og kultur

Utvikle en tydelig kunstnerpolitikk, og styrke strukturene for talent- og bransjeutvikling slik at Stavanger blir et foretrukket bo- og arbeidssted for kunstnere.

Basert på satsningsområdene i kulturplanen og utfordringene som har blitt tydelige gjennom medvirkning har vi laget tre mål for plan for visuell kunst. Arbeidet med å nå målsetningene skal gi flere kunstopplevelser til innbyggerne gjennom bedre vilkår til kunst- og kulturaktørene og mer kunst i samarbeid om samfunnsutvikling.

Målene i Plan for visuell kunst planen konkretiserer kulturplanens tre hovedmålsetninger på følgende måte:

Mål kulturplan 2018 – 2025

Innbyggerne i Stavanger skal kunne delta i, oppleve og skape kunst og kultur som inkluderer og engasjerer.

Aktører og institusjoner skal ha forutsigbare vilkår som sikrer utvikling, bredde og kvalitet i den kunstneriske og kulturelle produksjonen

Kunst og kultur skal være en drivkraft i samfunnsutviklingen i Stavanger.

Mål plan for visuell kunst 2023 - 2027

MÅL 1

INNBYGGERNE SKAL HA NÆRHET TIL KUNSTOPPLEVELSER

MÅL 2 :

KUNSTNERE SKAL HA GODE ARBEIDSVILKÅR OG UTVIKLINGSMULIGHETER

MÅL 3:

KOMMUNEN SKAL BRUKE KUNST OG KUNSTNERISK KOMPETANSE I SAMARBEID OM BY- OG SAMFUNNSUTVIKLINGEN

Fylkeskommunale føringer

Flere kunstinstitusjoner, kunstnere og arrangører i det visuelle feltet i Stavanger har et regionalt nedslagsfelt. Regional kulturplan for Rogaland 2015-2025 beskriver mål og strategiske satsninger for fylkeskommunen med tiltak i årlige handlingsplaner.

Målsetninger for kulturinstitusjonene:

Skape muligheter for kunstnerisk og kulturfaglig aktivitet på høyt nasjonalt/internasjonalt nivå.

Gi muligheter for varierte virksomheter i de ulike deler av fylket.

Forbedre rammevilkårene for de regionale kulturinstitusjoner ved en styrking av fagmiljøene og forbedring av de fysiske forhold.

Strategier for det visuelle feltet:

- Bidra til å videreutvikle Rogaland kunstsenterets rolle som regionalt kompetansesenter for hele fylket
- Arbeide for å styrke det høyere utdanningstilbudet innen visuell kunst i Rogaland

Rogaland fylkeskommune utarbeider nå Regionalplan for kultur for perioden 2024 – 2036. Planen skal avløse gjeldende Regional kulturplan for Rogaland 2015–2025 og gi overordnede mål og strategier for kulturpolitikken i fylket fram mot 2036.

Kulturbruk på Nord-Jæren

De fire kommunene Stavanger, Sandnes, Sola og Randaberg gjennomførte i 2021 Kulturundersøkelsen Nord-Jæren. Denne kartleggingen av befolkningens kulturbruk gjennomføres hvert tredje år.

- Befolkningens aktivitetsnivå i kulturtilbud øker med stigende sosioøkonomisk status: Det høyeste aktivitetsnivået finner vi blant personer i alderen 30-44 år, med høy utdanning og høy inntekt. Lavest aktivitetsnivå finner vi blant personer med lav utdanning, lav inntekt og blant ikke-yrkesaktive.
- Befolkningen i kommunene på Nord-Jæren oppgir at de drar til Stavanger for å gå på kunstutstilling. Stavanger er regionshovedstaden for publikumsopplevelser på det visuelle feltet
- Kunstinstitusjonene utviklet gode digitale museums- og galleribesøk under pandemien. Befolkningen svarer at digital kulturbruk oppleves som supplement heller enn erstatning. For de fleste (syv av ti) vil den digitale opplevelsen aldri kunne erstatte det fysiske møtet, samtidig som digitale opplevelser kan være et godt supplement (fem av ti). De færreste (tre av ti) mener digital formidling gjør det lettere å delta i kulturlivet. Mange ønsker seg nå tilbake til bedre opplevelser med fysisk deltakelse

Statlige føringer

Stortingsmeldingen Kulturens kraft (2018-2019) gir de overordnede kulturpolitiske føringene for utviklingen av kulturfeltet. Meldingens hovedbudskap er at kunst- og kultur er ytringer med samfunnsbyggende kraft, og at et rikt og variert kulturliv er en forutsetning for ytringsfrihet og et velfungerende demokrati.

Kunstinstitusjoner og andre arenaer er viktige møteplasser for dannelse, inkludering og fellesskap. Kunstnerne er innholdsleverandører i kunstlivet, og trenger profesjonelle rammevilkår for å drive kunstnerisk virke.

Offentlige forpliktelser og individuelle rettigheter

Kulturlova

Kulturlova gir offentlige styresmakter ansvar for å legge til rette for et bredt spekter kulturvirksomheter. Loven forplikter kommunen til å sørge for informerende, økonomiske, rettslige, organisatoriske og andre relevante virkemiddel og tiltak for å ivareta kulturvirksomhet. Hensikten er å gi alle anledning til å delta i kulturaktiviteter og oppleve et mangfold av kulturuttrykk. (Kulturlova, 2007)

Menneskerettighetene

FNs verdenserklæring om menneskerettigheter hevder menneskers rett til å uttrykke seg gjennom ytringsfrihet i artikkel 19. Det spesifiseres i denne artikkelen at retten gjelder gjennom ethvert meddelelsesmiddel, altså ulike kunstneriske uttrykk. Rett til deltakelse i kunst- og kulturaktiviteter, samt respekt for enhver kunstneriske produksjon omtales i artikkel 27. Barnekonvensjonens artikkel 31 sier at barn har rett til kunst- og kultur. (FN-sambandet, 2020).

Boks 1.1 Nasjonale kulturpolitiske mål

Samfunns mål

Eit levande demokrati der alle er frie til å ytre seg, og der mangfald, skaparkraft og kreativitet er høgt verdsett. Eit inkluderande samfunn der kunst og kultur av ypparste kvalitet inspirerer, samlar og lærer oss om oss sjølv og omverda.

Overordna kulturpolitiske mål

Eit fritt og uavhengig kulturliv som

- skaper kunst- og kulturuttrykk av ypparste kvalitet
- fremjar danning og kritisk refleksjon
- tek vare på og formidlar kulturarv
- skaper og formidlar eit kulturtilbod som blir opplevd som relevant, og som representerer befolkninga
- er tilgjengeleg for alle og oppmuntrar den enkelte til å oppleve og delta i kulturaktivitetar
- tilbyr møteplassar og byggjer fellesskap
- fornyar seg og viser evne til omstilling
- har internasjonal gjennomslagskraft og fremjar interkulturell forståing
- styrkjer norsk språk, dei samiske språka, dei nasjonale minoritetsspråka og norsk teiknspråk som grunnleggjande kulturberarar

Kulturens kraft — Kulturpolitikk for framtida, Meld. St. 8 (2018–2019)

Stavanger
kommune

Planarbeid og medvirkning

Innspill fra medvirkning, rapporter og gjennomgang av kommunale virkemidler ligger til grunn for forslagene i planen. Arbeidet har blitt formidlet underveis på egen nettside for planen. I tillegg til fysiske åpne møter har nettsiden også gitt mulighet for digital deltakelse. Plan for visuell kunst har blitt utarbeidet i samarbeid med det visuelle kunstfeltet, og en egen referansegruppe med representanter fra feltet har bidratt til å ivareta planprosessen. Gruppen ga innspill på: tema, informasjonsarbeid og opplegg for medvirkning.

Medlemmene i Referansegruppen var:

Hanne Beate Ueland – Avdelingsdirektør, Stavanger kunstmuseum, MUST

Hans Edward Hammonds/Espen Birkedal – Leder og nestleder i Bildende kunstneres forening Rogaland

Jane Sverdrupsen – Leder, Rogaland Kunstsenter

Juliette Kvarme Larsen og John Øivind Eggesbø - Studentrepresentant og rektor, Kunsthøgskolen i Stavanger

Linnea B. Calder - Norske kunsthåndverkere Sør-vest Norge

Medvirkningsverksted kunsthøgskolen i Stavanger og Rogaland kunstsenter. Foto: Nina Osland

Referansegruppen er kommunens sparringspartner for planprosessen, men innspill til selve planen krever bredere involvering. Alle interesserte har derfor blitt invitert til å bidra til innholdet i planen i 3 steg:

Innspillfase 1 vår/sommer 2022 styrker og utfordringer for det visuelle feltet i Stavanger.

I løpet av våren og sommeren 2022 har vi undersøkt hvordan det visuelle kunstfeltet ser ut i Stavanger i dag. Hvilke styrker kjennetegner kommunens kunstliv og hvilke utfordringer står aktørene i feltet overfor? Alle som har noe på hjertet, ble invitert til å bidra. Bidragene ble brukt til å danne et overblikk over hvilke styrker og utfordringer vi skal jobbe videre med.

Innspillfase 2 høst/vinter 2022 forslag til tiltak

Medvirkningsprosessene for våren og sommeren 2022 ga oss innsikt i styrker og utfordringer på det visuelle feltet i Stavanger. I løpet av høsten og vinteren 2022 arbeidet vi videre med hva vi trenger å videreutvikle og hvordan vi kan løse utfordringene. Dette ble det gitt innspill på i et åpent møte med representanter og interesserte som møtte opp på Sølvberget den 28. september. I tillegg fikk vi mange skriftlige forslag.

Møte om kunst i offentlige rom vinter 2022

Ordningen for kunst i offentlige rom ble lagt om i 2021, og dette var et plantema vi ønsket gå i dybden på. Stavanger kommune arrangerte derfor et eget informasjons- og innspillmøte om kunst i offentlige rom på Sølvberget kulturhus 28. november der følgende ble presentert:

- Kommunens nye ordning for kunst i offentlige rom.
- Tilskuddsordninger som støtter opp om initiativ til kunstprosjekter.
- Hvordan kommunens Smart by-administrasjon samarbeider med kunstnere.

Innspillfase 3 vinter/vår 2023 utkast til plan på høring

Høringsutkastet ble publisert på planens nettside og formidlet til interessenter og tidligere deltakere i arbeidet. Stavanger kommune inviterte også til en åpen høringskonferanse ved Rogaland kunstsenter 23.mars der forslaget til plan for visuell kunst ble presentert.

Kilder

Illustrasjonsfoto til Plan for visuell kunst 2023 - 2027: Tord Paulsen (andre fotografer er kreditert i dokumentet)

Bamford, A. (2012b). Kunst- og kulturopplæring i Norge 2010/2011 : sammendrag på norsk av kartleggingen "Arts and cultural education in Norway". Bodø: Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen.

Boje, T.P. (2017) *Civilsamfund, medborgerskap og deltagelse*. Hans Reitzels Forlag.

FN-Sambandet (2020). FNs verdenserklæring om menneskerettigheter, artikkel 19 og artikkel 27. Hentet fra: [FNs verdenserklæring om menneskerettigheter](#)

FN-Sambandet (2023). Barnekonvensjonen artikkel 31. Hentet fra: [Barnekonvensjonen \(fn.no\)](#)

Hundevadt, M.O og Klausen, M.E. (2019) *Kan kunst vere nøkkel for utvikling av eksekutive funksjonar hos barn?* Kulturtanken. Hentet fra: [Rapport: Kan kunst vere nøkkel for utvikling av eksekutive funksjonar hos barn? – Kulturtanken](#)

Høigård, C. (2007) *Gategallerier*, Valdres 2007, ISBN 978-82-530-3016-6

Jonvik, M. (2022), *Det visuelle kunstfeltet i Stavanger* - Rapport.

Jonvik, M. (2021) Infrastrukturelle undersøkingar. Ein rapport om Atelier

Kunstnerforbundet. Kunstnerforbundet.

Kulturlova (2007). Lov om offentlege styresmakters ansvar for kulturverksemd.(LOV-2007-06-29-89).Hentet fra: <https://lovdata.no/LTI/lov/2007-06-29-89/§1>

Kulturdirektoratet (u.å). Visuell kunst. Hentet fra: [Visuell kunst - kulturradet.no](#)

Kulturdirektoratet (2022) *Kulturrådets museums vurdering 2021*. Hentet fra: [31324d9e-6e50-4efb-a9fc-ba8cfdccbe0c \(kulturradet.no\)](#)

Kunsthistorie.no (u.å) Street art. Hentet fra: [Street art – Kunsthistorie](#)

Kunstsentrene i Norge (2021). *Årsrapport 2021*. Hentet fra: [KiNs Aarsrapport2021.pdf \(kunstsentrene.no\)](#)

Nord Jæren, Kulturundersøkelsen 2021 [TRANSPARENCY INTERNATIONAL NORGE GLOBAL CORRUPTION BAROMETER 2021 \(stavanger.kommune.no\)](#)

Reed, M (2018). *Space is the place*. Nuart Journal 2018 Volume 1, s. 3–6.

Regjeringen. (2018). Meld. St. 8 (2018–2019) Kulturens kraft — Kulturpolitikk for framtida. Hentet fra: [Meld. St. 8 \(2018–2019\) - regjeringen.no](#)

Regjeringen. (2021). Meld. St. 18 (2020–2021). Oppleve, skape, dele — Kunst og kultur for, med og av barn og unge. Hentet fra: [Meld. St. 18 \(2020–2021\) - regjeringen.no](#)

Regjeringen. (NOU 2022: 9). En åpen og opplyst offentlig samtale -

Ytringsfrihetskommisjonens utredning. Hentet fra: [NOU 2022: 9 - regjeringen.no](#)

Råge, A.D. (2022, 14.november). *Færre timer kunst og kultur i en stadig kjedeligere skole*.

PLNTY. Hentet fra: [Færre timer kunst og kultur i en stadig kjedeligere skole - PLNTY | kulturmagasinet](#)

Stavanger kommune. (26.03.2022). Kulturundersøkelsen for Nord-Jæren. Hentet fra: [Kulturundersøkelsen for Nord-Jæren | Stavanger kommune](#)

Tate (u.å) Street art. Hentet fra: [Street art | Tate](#)

Telemarksforskning (2022). *Norsk kulturindeks – Lokalt kulturliv i norske kommuner*.

Hentet fra: [Norsk kulturindeks](#)

Veiteberg, S (2017). *Kunstnardrivne visningsrom. Årestader for ny kunst*. Hentet fra: [Kunstnardrivne visningsrom. Årestadar for ny kunst. by Kulturrådet – Issuu](#)

Årsrapporter for kunstinstitusjoner i Stavanger, Kristiansand, Trondheim og Bergen for 2021

Stavanger
kommune

Plan for visuell kunst 2023-2027

Sammen skaper vi en levende kulturby